

PO 3 DIENU RIAUŠIU VARŠUVOJ VIS NERAMU

PREZ. EISENHOWER SVEIKINA SOVIETŲ MOKSLININKUS UŽ DIRBTINĮ "MĖNULĮ"

Senatoriai reikalauja ištirti, kodėl Amerika atsiliko šioje srityje ir raketiniuose ginkluose

WASHINGTONAS, D. C. — Į Sovietų paleistą žemės satelitą, 22,8 colių storumo "mėnulį", kuris nuo penktadienio vakaro lekia aplink žemę 560 mylių aukštyje ir 18,000 mylių per valandą greičiu, atkreipė dėmesį ne tik mokslininkai, bet ir politikai bei strategai.

Baltieji rūmai paskelbė prezidento sveikinimą Sovietų mokslininkams už tokį didelį laimėjimą astronautikos srityje. Bet Amerikai tai nebuvo jokia staigmena, sakoma Baltųjų rūmų pareiškime. Sovietų "mėnulio" iššūvimas į erdvę nepaveikė JAV ankstyvesnių planų, eiti pamažu ir rimtai prie Amerikos pirmojo "mėnulio" paleidimo, numatyto ateinančių pavasarį.

Amerika nemano keisti nė savo planuojamo satelito dydžio, kuris esąs apie 8 kartus mažesnis už Sovietų paleistą satelitą (184 svorį).

Turi ir galingą raketą

Dr. John Hagen, JAV planuojamo satelito direktorius, sako, kad raketą, kuri iššovė į erdvę Sovietų satelitą, turėjo būti panašaus galingumo, kaip ir tarpkontinentinė balistinė raketą, apie kurios sekmingą išbandymą Sovietai pranešė prieš keletą savaičių. Amerika šios tolumo skridimo raketos dar tinkamai neišbandė.

Jis sako, kad Sovietai bus pralenkę Ameriką ne tik žemės satelito paleidime, bet ir tarpkontinentinės raketos tobulinime.

JAV vyriausybė apsilėdusi

Tuo tarpu, kai Baltieji rūmai laiko žemės satelitą tik dalimi tarptautinių geofizikos metu mokslinė programa, daugis Amerikos senatorių ir strategų tai vadina nepaprastos reikšmės karinės technologijos įvykiu.

Senatorius Stuart Symington (dem., Mo.), buvęs aviacijos sekretoriumi Trumano vyriausybėje, reikalauja, kad kongresas ištirtų, kodėl Amerikos vyriausybė uždelė šią svarbią sritį ir leido Sovietams pralenkti Ameriką.

"Dalykas labai rimtas, dėl jo negalima juokauti", pasakė sen. Symington, karinių reikalų komiteto narys. Jis paprašė k-to pirmininką Russell (dem., Ga.), kad jis pašauktų apklausinėjimui atsakingus Amerikos vyriausybės vadus ir minėtų srities mokslininkus.

Negalima kvailinti žmonių

Sen. Russel pasakė, kad dabar nebėra abejonės, kad Sovietai turi lemtingąjį ginklą, tarpkontinentinę balistinę raketą, kuri gali gabenti atominę ir vandėnili bombas per kontinentus ir okeanus. Tvirtinti priešingą, būtų amerikiečių kvailinimas, išsitarė sen. Russell.

Laiko smūgiu Amerikai

Kitas senatorius, Henry Jackson (dem., Wash.) pavadino Sovietų satelito paleidimą į erdvę dideliu smūgiu Amerikos prestižui.

Sen. Mansfield (dem., Mont.) pasakojo korespondentams, jog jo įsitikinimu Sovietai ne tik vežasi Ameriką, bet kai kuriose srityse jau pralenkė.

Snaudę 5 metus

Nemažą mokslininkų taipgi

reiškia nepasitenkinimą Amerikos snaudimu raketų srityje nuo 1945 iki 1950 metų. Vienas mokslininkas (Dr. Stein) už tokią pastabą buvo pašalintas iš vietos.

Armijos raketų ekspertai nesupranta, kodėl Amerika pavėdė pagaminti ir paleisti dirbtinį mėnulį laivynui, o ne armijai arba aviacijai, nes laivynas raketų srityje yra žymiai atsilikęs.

Medžiaga propagandai

Sovietai, per ilgus metus skleidę melus, kad rusai buvo pirmieji, kurie išrado elektros lempučių, radiją, televiziją, lėktuvą ir daug kitą, dabar tikrai turi dirbtinį mėnulį, skrendantį iš šiaurės į pietus aplink žemę, ir tuo niekas neabejoja.

Remiantis šiuo laimėjimu, Sovietų propagandistai skelbia naujus fantastiškus planus apie skraidančių platformų paleidimą, apie keliavimą į mėnulį ir panašius erdvių užkariavimo vykdomus projektus.

Džilas gavo už savo gnygą 7 m. kalėjimo

SREMSKA Mitrovica, Jugoslavija. — Milovan Djilas buvo nušautas dar 7 metais kalėjimo už jo parašytą ir neseniai Amerikoje išleistą knygą "Naujoji Klasė".

Džilas, 46 metų, buvo iki 1954 m. komunistinės Jugoslavijos viceprezidentas ir parlamento pirmininkas. Jam atimta "liaudies didvyrio" vardas, užtarnautas komunistų partizanų kare prieš vokiečius, ir visi kiti ordinarai bei medaliai.

Teismas buvo trumpas

Teismas prieš Džilą prie uždaryto durų buvo trumpas. Prasidėjo penktadienį, o šeštadienį du teisėjai ir 3 teismo nariai vienbalsiai nutarė, kad Džilas savo knyga "Naujoji Klasė" turėjo tikslą pakenkti Jugoslavijos vardu ir suduoti smūgį "socialistinei" (t. y., komunistinei) santvarkai.

Džilas protestavo teisme už spaudos klaidinimą, būk jį atsakinėjęs į teisėjų klausimus. Džilas į klausimus neatsakinėjo, kadangi spaudos korespondentai, išklauso kaltinimus prieš Džilą, buvo iš salės išvaryti, kai prasidėjo kaltinimų svarstymas.

Džilas be šios baismės dar turi atlikti 2 metus iš jų 3 metų, kuriuos jis gavo pereinant rudenį už parašymą antikomunistinio straipsnio užsienio spaudoje. Džilas turi teisę apeliuoti ir aukštesnį teismą dėl pastarosios 7 metų baismės už knygą.

—JAV kareivis Ronald Smith nušovė sargyboje P. Korėjoje vietinę moterį, bevagiant kariuomenės sandėlyje. Per tris dienas pasitaikė 3 tokie nemalonūs įvykiai.

Arkansas gubernatoriaus Faubus krato ranka Lindai Lou Head, 7 metų, kuri sykiu su motina dalyvavo "motinų eisenose" prie gubernatoriaus rūmų.

JAV IR SOVIETAI PEREJO PRIE SLAPTŲ, SAVITARPINIŲ DERYBŲ

Užs. reikalų ministeris Gromyko patenkintas 4 valandų posėdžiu su valstybės sekretorium

WASHINGTONAS, D. C. — Pereitą šeštadienį Sovietų užsienio reikalų ministeris Andrei Gromyko atvyko iš New Yorko pas valstybės sekretorių John Dulles ir išsikalbėjo apie 4 valandas tokiais opiais pasauliniais klausimais, kaip nusiginklavimas, Viduriniai Rytai, Europos saugumas bei Amerikos-Sovietų Sąjungos santykių pagerinimas, priklausęs nuo minėtų pasaulinių problemų.

Iniciatyvos šiai slaptai dviejų galingiausių valstybių savitarpinei diplomatijai ėmėsi valstybės sekretorius, pasinaudojant Gromyko atvykimu į JT susirinkimą. Jiedu tarėsi Dulles vilioj, ne valstybės departamente.

Derybų vaisiai nežinomi

Išėjęs iš Dulles vilos, Gromyko nenoriai atsakinėjo pasitikusiam korespondentams į klausimus apie pasitarimų vaisius. Jis tik pripažino, kad pasikalbėjimas buvo naudingas abiem pusėm ir kad išaiškinta Rytų-Vakarų nusistatymas eile pasaulinių klausimų.

Panašiai išsireikšė ir Dulles-Gromyko bendrame pasitarime komunikate. Valstybės sekretorius, pasibaigus pasikalbėjimui su Gromyko, tuoj susitiko su savo patarėjais papasakoti, ką iš tikrųjų kalbėjo Sovietų užs. reikalų ministeris.

Gromyko pasakė korespondentams, kad Dulles kėlė ir Vokietijos suvienijimo klausimą. Bet Gromyko atsakė, kad jis laiko šį klausimą netinkamą svarstyti šiame pasitarime.

Dulles padėjėjas Andrew Berding, informavęs bendromis frazėmis apie pasitarimus, paaiškino, kad jie užsitęsė ne dėl svarstytinų klausimų gausumo, o dėl Dulles žodžių vertimo į rusų kalbą ir Gromyko — į anglų kalbą.

Gromyko kalba pakankamai gerai angliškai. Bet diplomatinuose pasitarimuose ir tarptautinėse konferencijose Sovietų valdžios nariai ir atstovai visad kalba rusiškai.

JAV-SSSR bendradarbiavimas

Dulles su Gromyko aptarė ir didesnį kultūrinį-mokslinį bendradarbiavimą tarp šių šalių.

Plati programa pasikeisti mokslininkų, menininkų ir kitų kultūrininkų delegacijomis buvo priimta pereinamais metais.

Chruščevas nesakęs 'mes jus palaidosim'

Sovietų delegacija tai nuneigė

NEW YORKAS. — Sovietų delegacija Jungtinėse Tautose gavo įsakymą nuneigti Nikitos Chruščevo ankstyvesnį pasakymą Vakarų diplomatams: "Mes jus palaidosime". Kai JAV atstovas Lodge priminė šiuos Chruščevo grasinimus, Sovietų delegacija atsakė, kad tai išgalvojo žmonės, kurie nenori SSSR-JAV santykių pagerinimo.

Delegacijos pareiškime užtikrintas Maskvos valdžios noras taikiai sugyventi su visomis valstybėmis, nežiūrint jų socialinės santvarkos. Lodge, diskutuodamas koegzistencijos klausimo svarstymą, pasakė, jog Chruščevas yra aiškiai pasisakęs prieš taikingą sugyvenimą pagrasindamas 1956 m. lapkr. 18 d. Vakarų, Nato sąjungos šalis ir Izraelį palaidoti, tai yra, sunaikinti.

JAV delegacija tebsi, kodėl Sovietai tik dabar, praėjus 10 mėnesių, rado reikalo nuneigti šiuos Chruščevo žodžius.

Ceilo no švietimo ministeris klydo

JAV teikia paramą ir mokykloms

COLOMBO, Ceilonas. — JAV ambasada paskelbė, kad šis \$17 mil. verės pagalbos, suteiktos Amerikos Ceilonui per 18 mėnesių, gera dalis nuėjo ir Ceilono mokykloms.

Amerika tiek pristato miltų, pieno miltelių ir kitų maisto prekių, kad 1,250,000 mokinčių Ceilone kasdien gauna pietus. Didelės pagalbos knygomis, laboratorijomis ir kitomis mokslo priemonėmis susilaukė iš Amerikos ir Colombo universitetas. 25 studentai ir mokslininkai pereinamais metais gavo stipendijas gilinti studijas Amerikos universitetuose.

Bet kai JAV naujasis ambasadorius Maxwell Gluck atėjo prisistatyti Ceilono švietimo ministeriui Dahanayke, tas šuktelėjo, kad jis ambasadoriams neturi laiko, kad užsienio ambasadoriai Ceilono švietimui nereikalingi, kad jis neis pas juos išmaldos prašyti ir pan.

I šį ministerio išsišokimą įsiterpė premieras Bandaranaike. Dahanayke paaiškino, kad jis JAV amb. Gluck priėmė, kad jis atsirado laiko, už kelių minučių, o ne už pusvalandžio.

Soferių unijos viceprezidentas James Hoffa (dešinėje) pasirašo plakate vienos moterų grupės, varančios už jį kampaniją ties unijos konvencijos sale, Miami Beach, Florida.

STUDENTŲ DEMONSTRACIJOS KELIA GOMULKOS VALDŽIAI NAUJŲ BĖDŲ

Tik baimė, kad Sovietai gali paleisti tankus, prilaiko lenkus nuo visuotinio sukilimo

VARŠUVA, Lenkija. — Sekmadienį, praėjus trims riaušingoms dienoms, žmonių nusiteikimas Varšuvoje prieš komunistų valdžią, buvo neatsileidęs, pilnas neapykantos Gomulkai už persekiojimą tų pačių antistalinistų, kurių dėka Gomulka buvo grąžintas į komunistų partijos vadus ir apsidrausta nuo Sovietų siautimo, kaip savo kolonijoj.

Amerikiečiai grįžo iš Kinijos į Maskvą

Jaunuoliai nerodo JAV konsulo atstovui pasų

MASKVA. — 14 iš 42 Amerikos jaunuolių, kurie, nepaisydami valstybės departamento draudimo, buvo nuvažiavę į komunistinę Kiniją, grįžo atgal į Maskvą.

Aerodrome juos pasitiko JAV konsulo padėjėjas Edward Killham ir pranešė valstybės departamento nutarimą, kad jų pasai bus atimti, kai jie pasieks JAV teritoriją. Kai Mr. Killham paprašė parodyti pasus, 8 iš jų atsakė, kad jie grįžę iš Kinijos ir kad jie keliaus ir ateity.

Tuo pačiu lėktuvu iš Kinijos atskrido ir Vengrijos valdžios viršininkas Sovietų pastatytas Janos Kadar su savo palydovais.

Lietuviai Lenkijoje

EZD (Exil-Zeitungs-Dienst) Nr. 49-me rašoma:

Sąryšyje su birželio mėn. pabaigoje Lenkijoje įvykusiomis "Lietuvių kultūros dienomis", buvo atspausdinta Lenkijos švietimo ministerijos mėnesinio laikraščio "Praca Swietlocowa" dvigubas numeris, skirtas lietuviškai mažumai Lenkijoje ir lenkų mažumai Lietuvoje.

Šiame 152-jų puslapių specialia leidyne pateikiama daug medžiagos apie mažumų gyvenimą. Iš Aleksandro Naborovskos straipsnio sužinome, kad lietuviai Lenkijoje gyvena dviejose srityse: į šiaurės rytus nuo Baltstogės. Suvalkų ir Seinų apylinkėse 16-oje bendruomenių gyvena apie 7,000 lietuvių.

Šitos tautinės grupės dvasinis centras yra Punsko kaimas. Iš 1882 to kaimo gyventojų yra lietuviai gyventojai gijami kaip stropūs, darbštūs, švarūs ir padorūs iki 1956 m. jie buvo dažnai persekiojami, ypač dėl jų religumo. Punske yra įrengti Lietuvių Kultūros namai, kurių vedėju yra Juozas Vaina. Šiame pastate yra gausi biblioteka ir didelė teatro vaidinimams tinkanti salė.

Lietuvių mažuma Lenkijoje išlaiko 6 pradžios mokyklas su dėstomąja lietuvių kalba. 15-oje kitų mokyklų lietuvių kalbos mokoma kaip atskiro mokslo dalyko. Šių mokyklų mokiniai susirašinėja su Lietuvoje gyvenančiais vaikais, kurie prisijungia savo draugams Lenkijoje vardai.

Demonstracijas prieš Gomulką ir riaušes prieš jo policiją ir miliciją pradėjo ketvirtadienį politechnikumo 2,000 studentų, vyriausybę įsakius uždaryti akademino jaunimo ir intelektualų laikraštį "Po Prostu". Kadangi laikraštis, kiek tai leido cenzūros varžtai, pasizymėjo, kova su Sovietų pataikūnais, gudriai išnaudojant naujuosius antistalinizmo laikus, jo uždarymas buvo supastas, kaip Gomulkos nusileidimas stalininkams komunistams.

Vaikai pirmosios eilės, kaip ir Poznanėje

Patys aršiausi kovotojai prieš miliciją, kai ji šeštadienį suvažiavo į Konstitucijos aikštę, buvo 12-15 metų vaikai. Jie drąsiai kovoją ir nemaža iš jų patalė gyvastis ir Poznanės darbininkų sukilimas už duoną ir laisvę pereinant metų vasarą. Pagaliau dažnai spėdavo pagriebti policininkų sviestą granatą su ašarinėmis dujomis ir ją nublokšti į policininkų būrį.

Dingusi studentų delegacija

Sekmadienį pasklidus gandas, kad politechnikumo penkių studentų delegacija, nuėjusi derėtis su komunistų valdžia, buvo areštuota, į Konstitucijos aikštę susirinko vėl apie 6,000 studentų ir šiaip jaunuolių. Penktadienį demonstracijose dalyvavo iki 20,000 žmonių.

Valdžia nesako, kiek žmonių nukentėjo riaušėse. Užsienio korespondentai praneša, kad mažiausia vienas studentas ir vienas policininkas buvo užmuštas. Iš viso buvo sužeista 10 policininkų. Tarp nukentėjusių civilių buvo ir italų komunistų laikraščio korespondentas.

Politechnikos institutas laikinai uždarytas. Varšuvos universiteto ir įvairių aukštesniųjų mokyklų delegacijos susitiko su švietimo ministru Stefan Zolkiwski. Tik baimė, kad Sovietai nepaleistų ir darbą savo tankų ir nesukeltų tokio kraujo praliejimo kaip Vengrijoje, su-laiko lenkus nuo visuotinio sukilimo prieš komunistų valdžią.

lietuviškų knygų.

Be to, Punsko Lietuvių kultūros namai palaiko ryšius su Lietuvių rašytojų sąjunga Vilniuje. Neseniai, viename suvažiavime, kuriame dalyvavo apie 100 atstovų, buvo įkurta Lietuvių kultūros ir socialinių reikalų draugija.

Jos tikslai yra tie patys kaip ir panašaus vardo ukrainiečių ir gudų draugijos. Idomu pastebėti, kad lenko autoriaus straipsnyje apie dabartinę lietuvių literatūrą yra paminėti L. Dovydeno ir B. Brazdžiono, okupuotose Lietuvoje uždraustų rašytojų vardai.

Lietuviskas balsas iš Vilniaus apie Vilnių

Kad dar ir praskiestas rusų pagyrimais, bet jau lietuviškas

Vilko VT radijo pranešimais į Lietuvą buvo pakartotinai prisiminta, kad lietuviškoji komunistų spauda nedrįsta pilna burna kalbėti, kas Lietuvai ir lietuviams yra Vilnius ir kad tik aplankęs Vilnių kažkoks sovietinis rašytojas pilna burna prabilo apie tą miestą. Jis rašė rusų spaudoje, kad visas Vilnius, tiek jo gatvės, namai ir visa aplinka kvėpuote kvėpuoja ir byloja apie Lietuvos praeitį. Vilnius esąs neatjungiamą Lietuvos istorijos dalis.

Ir štai pagaliau, kuriam laikui praslinkus, rugsėjo 24 d. per Vilniaus radiją rašytojas Vladas Mozūriūnas vaizdžiai, sultingai prabilo apie Vilnių. Iki šiol iš "tarybinių" rašytojų niekas apie Vilnių taip jausmingai nekalbėjo.

V. Mozūriūnas rašęs knygą apie Vilnių ir ji turinti kalbėti: "...apie laiko nuneštas dienas ir apie dabarties užsimojimus. Ji turėtų alsuoti trupinių plytų dulkėmis, seno bažnytinio vaško kvapą ir naujų namų dažais. Joje turėtų prabilti ir lietuvių milžino kalkės, apie pirmąją Vilniaus pilį ir jauną mūrinių, kuris stato muzikos mokyklą. Tai sunkus uždavinys, sunkus ir gal būt labai prieštaringas, kaip prieštaringas ir pats Vilnius. Per jį ejo laikas ir gerovė, ejo kariuomenės ir taip pat griovė. Tėvynėje augo žmonės. Jie vėl statė, puošė naujomis spalvomis ir naujais rūmais. Kiekviena epocha paliko antspaudą jo veide. Kiekvienas karvedys paliko antspaudą jo kūne. Bet Vilnius buvo ir liko lietuvių tautos širdyje vis vienos kultūros ir savarankiškumo atlaūza. Istorijos įvykiai, akmenys ir reiškiniai, gausiai apgyvendino pastatus, gatves ir aikštes. Kad ir eini senojo miesto kvartalais, gali skaityti iš jų, tarsi, iš laiško surašytą kroniką. Dar pirmosios knygos, kurias mes buvome nepaėmę į rankas pasakojo apie Vilniaus rūmus. Jo bokšto miesto centre ant augstais medžiais apaugusio kalno atvaizdas liko širdyje nuo vaikystės".

Štai toliau ir apie lietuvių tautos valstybingumą:

"Keitėsi sename bokšte iškeltos vėliavos. Bet nepasikeitė jo reikšmė lietuvių liaudžiai. Nuo šio kalno prasideda miesto istorija. Dar daugiau, nuo šio kalno prasideda tūlasis Lietuvos valstybingumas. Beveik prieš 700 metų čia buvo padėti pirmieji pastatai Vilniaus piliai, prie

kurios augo ir plėtėsi miestai, apsuptas plačia Neries vandenų juosta ir siauru Vilnelės upeliu".

"Ant Vilnelės kranto išaugo raudonų plytų, bet lengvas lyg plunksnelė su azūriniais bokštais gotikos pastatas, Onos bažnyčia. Jos frontuose liepsningos linijos kyla su plytų ornamentika į dangaus skliautą, kartu pripildydamos žmogaus širdį kilnių jausmų".

Toliau panašiai kalba V. Mozūriūnas ir apie kitus Vilniaus miesto įdomesnius pastatus:

"Nueikime į vakarinę miesto dalį, — sako pranešėjas, — kurią mėgstu lankyti, kai kada saulės spinduliai rausvina namų čerpinus stogus ir gula ilgi šešėliai į siauras kaip varžtas gatves. Arčiau centro jos platesnės. Čia gyvena miesto diduomenė. Jie mėgo važinėti karietomis, bet toliau jos siauresnės. Čia gatvėlių ir namų labirintuose dažnai rasdavo prieglaudą pabėgęs baudžiauninkas".

Taip tų siaurų gatvėlių rūsiuose iš seno slapstėsi pabėgėliai nepakęsdami neteisėybės, išnaudojimo, visokių žiaurijų ir dabar todėl slapstosi. Čia slapstėsi tie, kurie kovojo dėl Lietuvos laisvės. Tas siauras gatvės gerai pažino pereito šimtmečio pabaigoje studentai A. Moravskis, A. Domaševičius, A. Janulaitis ir daugelis kitų, kurių pavardės naujųjų okupantų nutylimos, o jų vietoje įpršamos kitos, nieko bendro su Lietuva neturėjusios. Tose gatvelėse atsirado pirmos lietuvių socialdemokratų kuopos, kurių užuomazgos pradžiots tenka ieškoti dar 1881 m. Tada susimetė pirmos darbininkų savišalpiinės kasos, sudarusios pagrindą busimoms profesinėms sąjungoms ir tą savo ryžtą Lietuvos socialdemokratų partija apvainikavo dar tada, kada rusuose panašiai organizuoto darbininkų judėjimo visai nebuvo. Vos tik šiais metais rusuose buvo suminėtos 50 metų profesinių sąjungų įsikūrimo sukaktuvės ir lyg pasityčiojimui ir okupuotos Lietuvos darbo žmonės buvo priversti tas sukaktuves paminėti kaip savo, palaidojant kas pačių Lietuvos darbo žmonių buvo sukurta.

Toliau pranešėjas jau nušneka tokius niokus:

"Aš sujungiau Vilniaus praeitį su naujojo gyvenimo dienomis. Lenino figura ant raudonojo granitinio pjedestalo su pranašiška pakelta ranka... Leninas matė Vilnių, kaip jis dar buvo skurdus carinės Rusijos gubernijos miestas..."

Gubernatorius Orville Fausb sako spaudos atstovams, kad jis nežada keisti savo pareikimo Little Rock centrinės mokyklos integracijos klausimu.

Mrs. Gordon Dorothea LaCronier, 35 metų, kurią banditai buvo pasigrobę po to, kai jie nušovė vieną ir sunkiai sužeidė kitą juos besivejančius Michigan valst. policininkus; ji palikta banditų pamestame automobilyje surašiotą ir užkimštą burną.

Tai ir visi Lenino "nuopelnai" Lietuvai, kad jis pravažiudamas matė Vilniaus miestą... ir anot pranešėjo:

"...ir visa lietuvių tauta nuėjo Lenino pėdomis"... Tai jau virš cinizmo!

Taip, Lūkiškių aikštėje Rusijos despotija korė, saudė Lietuvos revoliucionierius ir dabar tos pačios Rusijos raudonoji despotija tą aikštę pavadino Lenino vardu. Kodėl Kalinausko ar kitų revoliucionierių vardais toji aikštė nebuvo pavadinta, kurie pirmieji toje aikštėje buvę pakarti? Ne be prasmės gi greta Lenino vardu pavadintos aikštės, prie Jurgio gatvės sikiūrė raudonosios despotijos saugumo organai? Naktimis praeviai dažnai girdi, kaip Lenino ištikimi pasekėjai kankina sumtuosius.

Pagaliau visa Mozūriūno medaus statinė užteršta deguto šaukštu, kai pranešėjas nuplėpė jo:

"1939 m. rugsėjo 17 d. daugiakūkstantinė Kauno darbo žmonių minia atskubėjo prie SSSR atstovybės. Mes atėjo me padėkoti didžiojo socializmo šalia už Vilniaus gražinimą Lietuvai".

Jokios Kauno darbo žmonių daugiakūkstantinės minios nebuvo, o prie SSSR pasiuntinybės atėjo gal geras pusimtis ne lietuvių kilmės paauglių ir bijotai, kad neįvyktų kokias nors provokacija, tai su paties SSSR pasiuntinio Pozdniakovo noru, toji "minia" policijos buvo paragina išsiskirstyti.

Galop, Vilnius buvo gi ne SSSR niestas, bet Lietuvos. Jis ir jo ritis 1920 m. liepos 12 d. taikos sutartimi Maskvoje pasirašyta tarp Lietuvos ir sovietinės Rusijos buvo pripažintas Lietuva. Pagal tą sutartį, Lietuvai priklausė dar šie didesnieji miestai: Suvalkai, Seinai, Augustavas, Gardinas, Lyda, Ašmena ir kiti, bet iki šiol Lietuvos sienos nepravestos tos, kurios pagal tą taikos sutartį Rusijos buvo visiems amžiams išsivadotos.

Bet įdomu, kad jau leidžiama utviriau pasisakyti ir pasidžiaugti Vilniumi ir nors miglotai šnektelti apie Lietuvos buvusį valstybinį gyvenimą ir be "tarybinės liaudies".

— koks šventistas su aode ga? — Atsakymą rasite M. S. KNYGOJE. Gaunama NAUJOKAITIS NOSE tik už \$1.00.

JOIN SKYWATCH

CALL CIVIL DEFENSE

ALEXANDER BUDGINAS

Gyv. 4845 West 14 St., Cicero

Mirė 1957 m. spalio 5 d. 12 val., dienos metu, sulaukęs 76 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Telsių apskr., Gintalių kaime, Naru perap. Amerikoje išgyveno 55 m.

Paliko nuliūdę: sūnus Jonas, brolis Petras su šeima, sesuo Veronika Wesley ir jos šeima; pusseserė Frances Romas su šeima, anūkė Anna Novean su šeima ir kiti giminės, draugų ir pažįstami.

Priklausė prie Chicago Lietuvos Draugijos ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimo.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioje, 1410 So. 50th Avenue.

Trečiadienį, spalio 9 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į šv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulinių pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Alexander Budginas giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Sūnus, Brolis, Sesuo, Pusseserė ir kiti Giminės.

Laidotuvių direktorius Antanas Petkus. Tel. TO 3-2108.

Šešerių Metų Mirties Sukaktis

ANTANAS MATIKONIS

Gyvenęs 20 E. 112th St., Chicago, Ill.

Mirė 1951 metų spalio mėnesio 7 d., sulaukęs 59 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Ukmergės apskrityje, Kurklių parapijoje, Linksmavietės vienkienyje.

Palaidotas Lietuvių Tautinėse Kapinėse.

Paliko nuliūdę: žmona Lucija (pagal tėvus Juodaitė), dukterė Ursulė Boužis, žentas Walteris; švogerka Wanda Kausas, jos vyras Vaclovas; pusbrolis Jokubas Šližys ir jo šeima Kanadoje, ir daug giminių, draugų bei pažįstamų.

Mes Tavęs, mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pats mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tėbūna Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Dukterė, Žentas ir Giminės

SUSIRINKIMU IR PARENGIMU PRANEŠIMAI

Utenos Apskritys Draugiško Klubo susirinkimas įvyks antradienį, spalio 8 d., Vengeliškio svetainėje, 4500 S. Talman Ave., 7:30 val. vak. Nellie Wilcox, rašt.

Susivienijimo Lietuvių Namų Savininkų Bridgeporte mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, spalio 8 d., Chicago Lietuvos Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare. Visi nariai kviečiami į susirinkimą, nes vakacijos užsiėmė ir dabar visi turi stoti į darbą. A. Kaulakis, rašt.

ATSIKLIKES "N-nose"

DVIDESIMT METŲ MIRTIES SUKAKTUVĖS

KONSTANTINAS MITRIUS

Mirė 1937 metais, rugsėjo 5 dieną, sulaukęs 49 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Krakų parapijoje, Rukų kaime, Kėdainių apskrityje.

Palaidotas šv. Petro kapinėse, Winamac, Indiana.

Paliko nuliūdę: žmona Xavera (pagal tėvus Kulpiūtė), dukterė Estella, du švogeriai: Jonas ir Dominikas Kulpiūnas ir jų šeimos ir daug draugų ir pažįstamų.

Lietuvių paliko brolis Adomas, sesuo Teklė ir jų šeimos.

Nuliūdę lieka: žmona Xavera, dukterė Estelle ir žentas Herbert Galbreath.

ONA TOLOCZKO

(Pagal pirmą vyrą Undraitis, pagal tėvus Grigaitis).

Gyv. 135 East 107th St.

Mirė 1957 m. spalio 5 d., 12:02 val. popiet, sulaukusi pusės amžiaus.

Gimusi Lietuvoje, Suvalkų gubernijoje, Marijampolio ujeze, Skriaudžių parapijoje.

Amerikoje išgyveno 47 m.

Paliko nuliūdę: vyras Juozapas; dvi dukterys: Aldona Zelmanski ir žentas Raymond, Anna Suprick ir žentas Joseph; sūnus Edward Undraitis ir marti Wilma; 10 anūkių, 3 proanūkių; sesuo Mary Rudis, jos vyras Charles ir jų šeima; pusseserė Nellie Manoff ir jos šeima; daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje liko 2 seserys ir brolis.

Priklausė prie šv. Onos Drgijos ir Chicago Lietuvių Drgijos.

Kūnas pašarvotas Bukausko koplyčioje, 10821 So. Michigan Ave.

Antradienį, spalio 8 dieną 8:45 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Visų šventųjų parapijos bažnyčią, o po gedulinių pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Onos Toloczko giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Vyras, Dukterys, Sūnus ir kiti Giminės.

Laidotuvių direktorius L. Bukauskas. Tel. CO 4-2228.

GUŽAUSKU

BEVERLY HILLS GELINČIA

GELES VISOMS PROGOMS

2443 W. 63rd STREET

Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS

Telegrama i Visas Pasaulio Dalias

KVIETK NINKAS

Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.

3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

Gėlės Mylimiems, Vestuvėms. Banketams Laidotuviams, Papuošimams.

URBA Gėlininkas

4180 ARCHER AVENUE

Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

ROY R. PETRO (Putramentas) 5525 So. Harlem Avenue

Portsmouth 7-9020

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE

MAŽEIKAI and EVANS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS

6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601

Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga.

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue

Tel.: Yards 7-1741—1742 ir Lafayette 3-9851

4330-34 So. California Avenue

Telefonas: Lafayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Donald A. Petkus

Laidotuvių Direktorius

PILNAS LAIDOJIMO PATARNAVIMAS SU KARSTU: nuo \$285. \$390, \$495, \$585, \$690, \$795, \$880, \$995 ir daugiau

1410 So. 50th Ave.

Telefonas: TO 3-2108-09

CICERO 80, ILL.

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 South Western Avenue

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

Tel.: GROvehill 6-2345-4

NARIAI

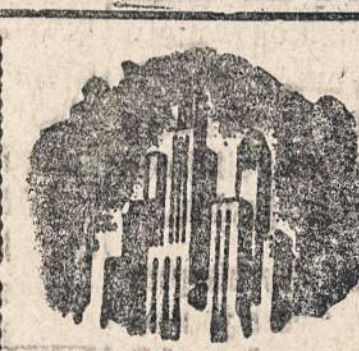
Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANCE

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: Lafayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel.: Yards 7-1138-1139

ALFRED VANCE

1424 So. 50th Ave., Cicero

Phones: Olympic 2-5245 — TOWnhall 3-9687

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Phone: Yards 7-4911

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Phone: COMModore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill.

Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE

Phone: Yards 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI

1646 W. 46th STREET

Phone: Yards 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET

Phone: SEeley 3-5711

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ RIAI. JIE ŽINO, KAD NAUSROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, JENOS PADUODA TĖSINKAI, MOKSLININKAI, VALSIAUSIAUS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS. PROFESIONALAI IR BIZNIE-

PIRKITE JAV TAUPYMO BŪNAS

2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, OCTOBER 7, 1957

MOVING APPRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI
(Nauji dideli trukai - naujaisi krovimo frankai)
Slugu metų patyrimas - Rūpūs ir sažiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
 2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WILbrook 5-9209

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
 kuriose kiekvieno sąnaupos yra apdraustas iki \$10,000.00, o namų paskolios duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
 6245 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
 GROvehill 8-7575

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
 4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
 Yards 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
 2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
 LAfayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
 3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
 CLIFFside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
 1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS
 TOWNhall 3-6131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
 1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
 HAYmarket 1-2028

EUROPOS ATSTOVAI PJT POSĖDZIUOSE

Europos Tarybos Komisijos Taryboje
Neatstovaujama Valsybių Interesams Ginti
Pirmininkas K. Wistrand ir Vicepirmininkas
F. J. Goedhart New Yorke

Spalio 3 ir 4 d. New Yorke įvyko PJT Seimo 4 posėdžiai. Darbotvarkė — politinės padėties įvertinimas, priverčia mieji darbai, darbininkų teisių laizymas Sov. S-goj ir jos pavergtuose kraštuose. Bet šių posėdžių išskirtinė žymė — dalyvavimas svečių iš Europos, laisvosios Europos valstybių oficialių atstovų.

Tiesa, Europos Tarybos Komisijos Taryboje Neatstovaujama Valsybių Interesams Ginti pirmininkas, Švedijos senatorius K. Wistrand savo žodyje PJT Seime prisipažinė neturįs vykdomosios galios ir negalįs pažadėti pavergtųjų išlaisvinimo, bet savo dalyvavimu PJT Seime norįs parodyti Vakarų Europos solidarumą ir palankumą Sovietų pavergtiesiems kraštams, norįs paliūdyti Vak. Europos viešosios opinijos nesutaikomumą su esamąja Centro ir Rytų Europos padėtimi. Sutikdamas su mintimi, kad Sov. Sąjunga atsižvelgia tik į jėgos argumentus, K. Wistrand lygiagrečiai pabrėžė, kad Sov. S-ga lygiai atsižvelgianti ir į savųjų interesų argumentus. Esą jau šiandien aišku, kad laikas Sov. S-gos sudaryti ir jėga palaikoma padėti Centro ir Rytų Europoj krepčias prieš pačios Sov. S-gos interesus. Jėga negalinti visą laiką apspręsti santykius tarp valstybių. Kai visur pasauly kolonizmas nyksta, kaip gali seni europinės kultūros centrai būti paversti kolonijomis? Nesą nepatvarsnio reiškinio kaip jėga. Sov. S-ga pati pamatys, kad kolonizmas jai neapsimoka. Sov. S-gos vidaus evoliucija lygiagrečiai diktuoja jai jos tarptautinių santykių evoliuciją. Pavertiesiems reikalingas ryžtas ir kantrybė. Sprendimas brėkštąs.

Po Wistrando žodžio visi natūralu buvo patiems PJT atstovams pasisakyti dėl tarptautinės padėties. Diskusijas pradėjo PJT politinės komisijos pirmininkas V. Sidzikauskas, pateikdamas projektą atsišaukimo į Jungtinių Tautų narius — laisvasias valstybes. Atsišaukimo išvadose PJT Seimas "Pabrėžtinai šaukiasi į Jungtinių Tautų narius — laisvųjų valstybių vyriausybes, kad jos: (1) pagal Jungt. Tautų Chartos 39 str. nuostatus pateiktų JT pilnačiai Sovietų Sąjungos agresijos bei intervencijos veiksmais Centro ir Rytų Europoje sudarytos padėties klausimą svarstyti ir (2) kad spaustų Sovietų Sąjungą atitraukti iš Albanijos,

Yra gėda nemokėti savo kalbos ir nepažinti savos literatūros! Norėdami daugiau susipažinti su senąja mūsų literatūra, neatidėliodami išsitykite prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istoriją". Knygos kaina: kietais viršeliais \$3.00, minkštais \$2.00.

Užsakymus adresuokite:
NAUJIENOS.
1739 S. Halsted Street.
Chicago 8, Ill.

Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, LITUVOS, Rumunijos ir Vengrijos karines bei policines jėgas ir visus kitus agentus, kad tikros laisvės sąlygomis galėtų įvykti rinkimai, įgalinantieji pagal šių tautų valią sudaryti vyriausybes".

Diskusijos dėl tarptautinės padėties įvertinimo nusitęsė per tris PJT Seimo posėdžius.

Spalio 4 d. priešpieiniame posėdyje kaip svečias tarė žolį Europos Tarybos Komisijos Taryboje Neatstovaujama Valsybių Interesams Ginti viceprezidentas, Olandijos parlamento socialistų frakcijos lyderis F. J. Goedhart, II-jo pasaulinio karo metu kaip Olandijos rezistentas buvęs nacių pasmerktas miriop, bet patį paskutinį momentą iš kalėjimo pabėgęs. Goedhart yra didelis Europos apsiungimo šalininkas lygiai ir bekompromisinis kovotojas su sovietiniu komunizmu. Savo žodyje PJT Seimui Goedhart pirmiausia pabrėžė, kad Vakarų pasauly dar nemaža esą žmonių ir politikų, tebegyvenančių iliuzija, kad su komunistiniu pasauliu galima sugyventi. Tada įgalina sovietų ekspansiją. Kremlius karu nerizikuojąs, bet visais kitais būdais siekįs savo įtaką plėsti. Šiuo metu Kremlius ypač naudojās nusiginklavimo ūkį. Faktiškai Sov. S-ga negalinti nusiginkluoti, nes tada subyrėtų tik jėga besilaikanti sovietų imperija. JT pilnates pastarasis nutarimas prieš Sovietų Sąjungą esąs geras. Bet vien jo nepakanka. Nuo žodžių reikia eiti prie veiksmų. Geras daiktas esąs nusistatymas, kad, kunigaikščio Wan Waihayakon misijai nepasisekus, būsiąs panaikintas Kadaro mandatas Jungtinėse Tautose. Bet juk ir Kadaras tesąs Kremliaus marionetė. Todėl logiškai iš JT turinti būti išmesta Sov. S-ga. Ką išdriso 1939 m. Tautų Sąjunga, išmestama Sov. S-ga dėl jos agresijos prieš Suomiją, turinčios išdrįsti ir Jungtinės Tautos. Bet politikoje nevisada esą vadovaujama logika. JT kai kurie nariai Maskvos labai biją. Laisvasis pasaulis pirmiausia turįs atsikratyti Maskvos baimės. Daugeliu atžvilgiu laisvasis pasaulis esąs stipresnis už Sov. S-gą ir tą savo stiprumą turįs išnaudoti savo santykiams su Sov. S-ga. Tas neraiškia karo, bet politinė akcija. Turime sudaryti tarptautinę organizaciją kovai su sovietiniu kolonizmu. Visi Kremliaus vergai esą laisvojo pasaulio sąjungininkai. Visi Kremliaus taktininkai esą laisvojo pasaulio prieštai. Neturime turėti iliuzijų nei dėl Tito nei dėl Gomulkos. Turime veikti bendromis jėgomis vieningai sovietų pavergtieji ir laisvieji.

Laisvosios Europos oficialių žmonių dalyvavimas PJT Seime rodo ne tik Europos solidarumą pavergtiesiems, bet ir įvertinimą pačios PJT organizacijos.

Kunigas ramina vieną sužeistą pradinę visuomeninių mokyklų mokinių, kai bus pralaužęs užvarą su mokiniais nukritę 50 pėdų staugiu slaitu prie Alhambra, Kalif. Trys mokiniai buvo užmušti.

Los Angeles, Calif.

Balfas loš meilės pinaklį

Paprastai pinakliui reikia keturių lošikų. Bet spalio dvidešimtą dieną Los Angeles pinaklis bus lošiamas tik su dviem lošikais. Tai bus Balfas ir Dramos Sambūris. Šie du lošikai susitarė tą dieną sušūti nepaprastą korų pinaklį, "meilės pinaklį". Tad Balfas ir Dramos Sambūris loš meilės pinaklį, o visą dieną iš to lošimo išloš visą vargantįjį lietuviai, kurie reikalingi šalpos ir pagalbos. Tikras meilės lošimas, skirtas savo artimui pagelbėti.

Savo parengimui Balfas pasirinko Los Angeles Dramos mėgėjų sambūrio talką. Bus suvaidinta Jurgio Gliados specialiai parengta komedija: Meilės pinaklis. Pinaklį galima išvesti iš lietuviško žodžio "pynė". Visa komedija yra nenutrūkstama pynė linksmų komiškų padėčių, nesupratimų, kovų dėl meilės pergalų ir juokingų pralaimėjimų, bei jaunatvės triumfo. Sambūris garantuoja publikai juoko epidemiją, o ir po komedijos linksmiausių nuotaikų ilgam laikui. Los Angeles vaidinimų mėgėjai jau ilgą laiką neturėjo scenos parengimų. Toks dabar stovi ant pat slenksčio. "Meilės pinaklis" kviečia jus pažiūrėti ne tai, kaip mirtos plauškia ant kortų stalo, o lošikai šiuosto prakaituotas kaktas, bet kaip širdys — senos ir jaunos — virpa, kada jos papuola į meilės pinaklio sukūrį, kur koziuriam visad eina jauna tyra meile, o pati netikusi korta yra išskaičiavimas ir sukybė.

Meilės pinaklį režisuoja aktorius Juozas Kaributas. Tai Los Angelesui žinomas režisiorius, pastatęs čia "Mokyklos Draugus", "Šventą Kazimierą", "Tėviškėlę už kalnų", skautų popietę, jaunųjų talentų pasirodymą, turėjęs savo rečitalį. Jis yra ne tik greta pasaulinio garso kino žvaigždžių Hollywoodo studijose, bet ir su Dramos sambūriu, ir pavadinęs "Meilės pinaklį" perliuku, kuris turi švytėti iš scenos. Jis džiaugiasi ta aktorių atranka, kuri suvaidins komediją, nes tai yra pirmoji Dramos sambūrio rinktinė dėl jos vaidybinių sugebėjimų.

Juozas Andrius, patyręs scenos žmogus, vaidinęs Bostono Dramos sambūry su režisore Gustaitiene. Jis neseniai atsikraustė gyventi Los Angelese. Kaip dramos entuziastas, jis iš pirmos dienos įsijungė į sambūrio darbą. Jis yra valdybos narys. Iš savo prigimties nepamegdojamas komikas, jis "Meilės pinaklyje" parodys savo talento platumą.

Jaunutė Žibutė Balsytė gerai pažįstama visam Los Angelesui. Ji yra dabar Tautinių šokių grupės reikalų vedėja, aktyvi visuomeninė ir darbuotoja Vyčiuose ir skautuose. Ji dalyvaavo keliuose scenos pastatymuose, kaip "Tėviškėlę už kalnų" ir

"Atžalynas". Komedijoje "Meilės pinaklis" ji pasiima vieną iš centrinių ralių, kurioje ji parodys jaunatvės žavesį, įsimylėjusios mergaitės grožį ir naivumą. Jos aktyvumu Sambūris pagristai džiaugiasi, nes ji yra mūsų jauniausios kartos prieauglis lietuviškai scenai.

Greta jos žengia Vidmantas Variakojis, kurio vaidybinis talentas iš karto buvo įvertintas kaip scenos žmonių taip ir žiūrovų, pasirodžius jam "Svetimose plunksnose", centrinėje to komedijos rolėje. Ir čia, "Meilės pinaklyje", jis išeis scenon, kaip entuziastingas jaunuolis, kuriam jūros yra iki kelių, kada reikia kovoti dėl mylimosios.

Kitas mūsų jaunuolių atstovas yra Vladas Gylis, kuris ne tik visuomenininkas, veikias visoje eilėje jaunimo organizacijų, bet ir gabus aktorius, vaizduojąs scenoje rimtus, dorus asmenis. Toks jis pasirodė ir užkariavo simpatijas "Atžalyne". Jis pasirodys "Meilės pinaklyje" tuo vieninteliu personažu, kuriam rūpi pinaklis, o ne meilė. Tačiau ir jis nusilenks meilei.

Jadvyga Dovydatienė žinoma Los Angeleso publikai iš jos pasirodymo "Mokyklos drauguose" ir "Atžalyne". Į savo pasiimtą rolę ji moka įnešti švelnų humorą. Tokia rolė kaip tik parinkta jai ir "Meilės pinaklyje". Čia ji yra moteris, kuri ilgisi tokio vyro, kurio pavarde ji mieliai sutiktų prisiminti. Kada toks pasirodo, ji išnaudoja visas progas, norėdama jį laimėti.

O kas gi tas pasirinktas? Tai Kazys Šakys, plačiai visiem žinomas iš daugelio pasirodymų. Jo rolės yra margos. Tai jis buvo "Šventajame Kazimiere" Kazimiero vaidmeny. Jis buvo ir "Svetimose plunksnose" tikrojo dailininko rolėje, jis buvo ir tas komiškas latrelis Juzė "Atžalyne". Kada jis mirė "Šventajame Kazimiere", publika verkė; kada jis girtuokliavo "Atžalyne" publika kvatojo. Koks jis bus "Meilės pinaklyje"? Neabejojame kad jam pavyks užkariauti savo partnerę ir "Meilės pinaklyje", nes, kaip jis pasisako savo rolėje: pinaklį lošiu nuo mažų dienų.

Suflerė yra nuolatinė visų pastatymų talkininkė Gražina Raišienė.

Kadangi laikas netruks prabėgti, visi kviečiami nepamiršti šio Balfos parengimo, kur du žuikius galima nušauti iš karto: pasidžiaugti mūsų teatrų pasirodymu ir paremti kilnų Balfos darbą.

Šiai Balfos valdybai energingai pirmininkauja Vladas Pažiūra, kuris su Balfos valdyba žada svečiams po scenos vaidinimo gerą bufetą ir puikų orkestrą šokiams.

Spalio dvidešimta yra Balfui skirta diena. Tebūnie parengimo salė pilna. Tada meilės pinaklis bus meilės darbas vargantiesiems lietuviams.

Z. A.

Savo akyje rasto nemato

Sovietų ir visų jų pakaliku propaganda džiaugdamasi skalią apie Little Rock triukšmą dėl vienos mokyklos, visam spalvotųjų tautų pasauliui rodydami kislą Amerikos akyje, tuo pačiu tikėdami nuslėpti rasta savo akyje. Kad Sovietų imperijoje viešpatauja segregacija ir ta segregacija yra pačios komunistų valdžios palaikoma, pasakė JAV aukščiausiojo teismo teisėjas William O. Douglas ir senatorius Robert Kennedy, kurie 1955 metais buvo Rusijoje ir matė griežtą rasinę segregaciją, praktikuojamą centrinėje Azijoje, kur čiabuviams yra atskiros mokyklos ir rusų poselonių bei valdininkų vaikams savos atskiros, baltųjų rusų komunistų vedamos mokyklos.

Kad Sovietų Rusijoje dedasi dalykai, kuriems likuizuoti Vakarai nenori net tikėti, patį N. Chruščevą paspasakoją savo 20-me kompartijos kongrese, be kt. pareikšdamas: "Čia turiu galvoje masines deportacijas iš gimtųjų kraštų ištisų tautų kartu su komunistais ir komsolais be jokios išimties".

Tačiau niekuomet nebus per daug kartota, primenant, kad sovietų imperija ir šiandien tebepraktikuoja masinę vergų sistemą ir kad vien tik vergų įvairovės vergų darbo stovyklose Sibire ir visoje Rusijoje yra žymiai daugiau, negu visų negrų gyventojų visose Jungtinėse Valstybėse, ir kad tų vergų daugumą sudaro kitataučiai ir kitarasiai, kuriuos sovietų sistema ypatingai stengiasi išnaikinti, vykdydama istorijoje negirdėtą genocidą.

Ar tokie gali rodyti į kislą artimo akyje, kai jų pačių akyje kyšo didelis ištisas rastas?

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresniu anglų lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitai laiku būtų spausdinamas. Todėl siūloma dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai anglišką žodyną. Kaina—\$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųskite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

LAUMĖS KALBINA JAUNIKAIČIUS

"—O kas tu tokia?
—Laumė!
—Laumė?—nustebęs kartoja

vaikinas.
—Taip! Geroji laumė.
Bernaitis sumišęs: pirmą syk matė laumę. Mėnulis šviečia stačiai jai į veidą. Ji jauna ir graži, kaip ne vienoj pasakoj. Ji meiliai žiūri, švelniai šypsosi, nes vaikinas dailus ir jai patinka, kad drąsus. O šis visai sužavėtas. Jos šypsni, kaip šiltos marių putos glosto širdį. Jis visai užsimiršęs. Žiūrėtų taip ir svaigtų be galo..."

Juozo Švaisto nuotykių knyga PETRAS ŠIRVOKAS nukels jus į pasaulį, kur dar tebėra užburto pils, seni karaliai, nuostabios karalaitės, gerosios laumės ir velniai. Šią idomią knygą dar galima įsigyti Naujienų Administracijoje, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Jos kaina — tiktai \$2.00. (Sk.)

—Mažieji neuvienai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo aukš!

IŠMOKINAME ANGLISKAI skaityti, rašyti, ir kalbėti. Pamokos dienomis ir vakarais.
AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA
816 W. 33rd Place — Chicago, Ill.

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Visų rūšių apdraudimas. Automobilų finansavimas. Notariatas. Valstybės patvirtintos kainos.
JONAS KIRVAITIS, Walbrook 5-5571
INTERSTATE INSURANCE AGENT
6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

F & M RADIO & TELEVISION SERVICE
Authorized
DELCO & MOTOROLA DEALER
Car radio repaired while you wait.
3159 S. Wallace St. Calumet 5-9833

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Litanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

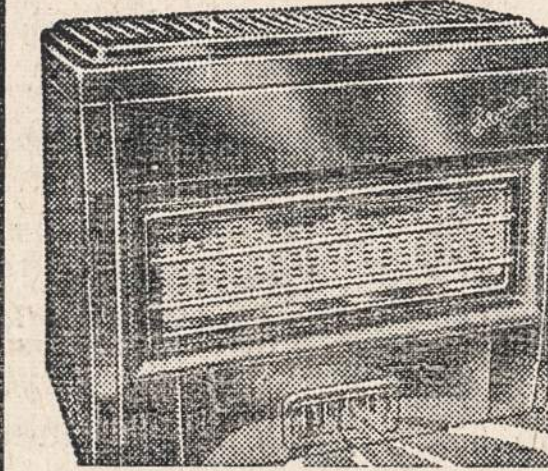
Visuomet mokėjome aukštus dividendus

DABAR JUOS DAR
PADIDINOME
1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VERTŲ Kešiuojame čekius. Perkam ir parduodam valstybės bonus. VISOS SĄTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00
CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
2555 West 47th Street LAFayette 3-1083
S. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sekr. ir adv.
Darbo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 8 val. vak.; antradienį, penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį, šeštadienį nuo 9 iki vidudienio.

RUDENINIS IŠPARDAVIMAS

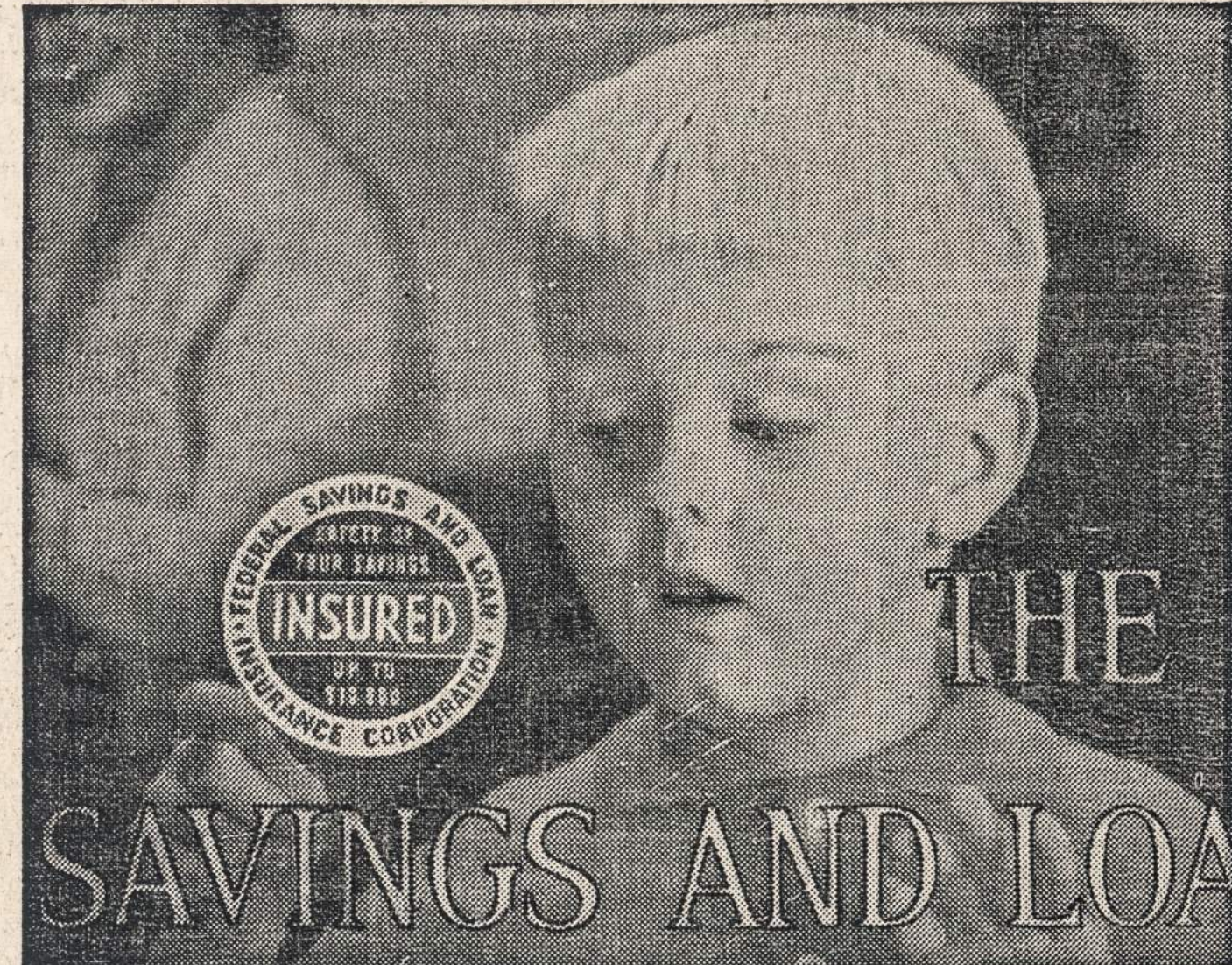
Patys geriausi SIEGLER, MOORE ir kitų firmų pečiai, šildomi aliejumi ir gazu.

Taip pat didelis pasirinkimas naujausių ir moderniausių rakandų, TV ir radijo aparatų, veidrodžių, lovų ir kita.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Taupyk SAUGIOJE VIETOJE

Žiūrėk, kad ant tavo taupymo knygelės ar sertifikato būtų šis ženklas
19 milijonų Amerikos gyventojų yra sudėję virš 40,000,000,000 dolerių į Taupymo bendroves, nes žino, kad apdraustose įstaigose yra saugi vieta santaupoms laikyti.

Universal Taupymo ir Skolinimo Bendrovė yra viena iš saugiųjų, nes kiekvieno indėliai yra apdrausti iki \$10,000.

Ši Bendrovė nutarė mokėti dividendų ¼% daugiau negu kad buvo mokama pirmiau.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
T. RYPKIEVIČIUS, Prezidentas Tel.: HAYmarket 1-2028
ATDARA KASDIEN: nuo 9 iki 4 valandos. Ketvirtadienį nuo 9 iki 8 valandos. Šeštadienį nuo 9 iki 3 valandos. Trečiadienį uždaryta.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel.: LAFayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, Antradienį, Penktadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų.
Trečiadienį 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirtadienį 9:30 ryto iki 8:00 val. vak.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.	
7 cents per copy, 10c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje	
metams	\$13.00
pusei metų	7.00
trims mėnesiams	4.00
viename mėnesiui	1.50
Kitose JAV vietose ir Kanadoj	
metams	\$11.00
pusei metų	6.00
trims mėnesiams	3.50
viename mėnesiui	1.25
Užsienioose	
metams	\$14.00
pusei metų	7.00
viename mėn.	1.50
Naujienuos eina kasdien, išskiriant	
sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJINIŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.	

Sovietų Mėnulis

Penktadienio vakare, spalio 4 d., Maskvos radijas paskelbė, kad sovietų mokslininkai paleido skristi aplink žemę dirbtinį "mėnulį" arba satelitą. Jisai esąs 22 colių skersmens, atseit, du kartų didesnis, negu futbolas, ir lekia 18,000 mylių per valandą greičiu, 560 mylių atstume nuo žemės paviršiaus. Aplink žemę jisai apibėga vieną kartą per 1 val. 35 min.

Sovietų mokslininkai spėja, kad tas jų mėnulis gali išsilaikyti erdvėje kokias tris savaites. Sulėtėjus skridimo greičiui, jisai ims kristi žemyn ir, patekęs į tirštesnę atmosferą, sudegs. Skridimo greitis sumažės dėl trinties atmosferoje, kuri nors 560 mylių atstume nuo žemės labiausiai, bet vis dėlto šiek tiek sulauko lekiantį per ją kietos medžiagos rutulį. Jei erdvė tenai būtų visai tuščia, tai jisai nenukristų per kažin kiek laiko, — kol jo nesubombarduotų koks meteoras.

Šis dirbtinis satelitas, kaip ir tikrasis mėnulis, bėga aplink žemę ir nelekia toliau nuo jos dėl to, kad jį sulaukia "traukos" (arba svorio) jėga. Ši jėga (Izako Newtono išaiškinta) veikia panašiai, kaip pvz. virvutė, kuria pririšus akmenį, žmogus suka jį aplink save: rankos jėga sviedžia akmenį į erdvę ir, virvutės pagalba, pasuka jį, kad jisai lėktų aplink žmogų; virvutė sulaukia akmenį savo ilgio atstume nuo rankos; todėl akmuo lekia ratu aplink žmogų; jei virvutė nutrūktų, akmuo nulėktų į tolį.

Panašiai yra ir su tuo mėnuliu. Žemė, traukdama jį prie savęs, neleidžia jam nulėkti į tolimą erdvę. Bet kas jį stumia? Prireikia ant virvės akmenį verčia lėkti ore ratu, žmogaus rankos jėga. Jei ranka, su virvės pagalba, nevarytų akmens, arba jei varytų per lėtai, tai akmuo kristų žemėn. Dirbtinį mėnulį "pastūmė" erdvėn ir davė jo skridimui reikiamą kryptį raketos sprogimas. Sprogimo jėga turėjo būti pakankamai stipri, kad iššautas iš raketos rutulys lėktų greičiu, galinčiu atsilaukyti žemės traukos jėgai, kitaip sakant, kad tas mėnulis nekristų žemyn.

Pradėjus mėnuliui bėgti ratu (pusėtinai ištęstų, nes pati žemė bėga, o ne stovi vietoje), toliau jį stumti nebereikia, kadangi ta jėga, kuri jį išmetė iš raketos, davė mėnuliui judėjimą, kuris taip pat yra jėga. Mechaniskas daikto judėjimas, kurio jokia kliūtis netrukdo, nesustoja. Išibėgėjusiam automobiliui sulaukyti reikia stabdžio (tormozo) — arba gero štulpo.

Štulpų toje erdvėje, kurioje skrenda sovietų mėnulis, nėra; todėl jisai lekia, niekieno nekludomas. Bet sovietų mokslininkams reikėjo labai tiksliai apskaičiuoti, kokia turi būti ta pradinė jėga, kuri jį iššovė į erdvę. Ir jie turėjo pagaminti raketą su tokiais prietaisais, kad išmestas iš jos rutulys lėktų reikiama kryptim, o ne aukštyn arba žemyn.

Kad jie sugebėjo visa tai apskaičiuoti ir techniškai išspresti šias keblias problemas, tai, be abejo, yra didelis pasiekimas! Sovietų mokslininkai gali juo didžiuotis. Šių metų spalio ketvirtoji pasiliks istorinė data fizikos mokslo pažangoje.

Tačiau keista, kad rusai padarė tai, slėpdami savo planus nuo kitų tautų mokslininkų, nors yra paskelbti Tarptautiniai Geofizikos Metai tuo tikslu, kad viso pasaulio mokslininkai kaip galint glaudžiau kooperuotų, vieni kitus informuodami ir vieni kitiems padėdami. Net kai sovietų mėnulis jau pradėjo savo kelionę erdvėje, Rusija nepasakė, iš kurios vietos jisai buvo paleistas.

Tame rutulyje esą du radijo siųstuvai, kurie siūnčia signalus žemės stotims. Bet ką tie signalai reiškia, sovietų mokslininkai nesako niekam. Jie elgiasi taip, lyg kad čia būtų koks sąmokslas prieš kitų šalių mokslininkus!

Aišku, kad Maskvai rūpi propaganda labiau, negu kas kita. Bendradarbiauti su ja net mokslo srityje yra beveik neįmanoma.

APŽVALGA

NAUJI FAKTŲ IŠKRAIPYMAI IR PRASIMANYMAI

"Dirva" vėl idėjo straipsni apie "1926 m. demonstracijas".

Prieš 5 savaites rašė apie jas Julius Smetona, norėdamas įrodyti, kad "liberalizmo bandymas Lietuvoje nepavyko" — ir todėl reikėjo teigti tą fašizmą. Dabar tuo pačiu klausimu rašo koks ten, po slapyvardė "K.M. Juozas Šarūnas" pasislėpęs (gal būtų, pan Piernicki) buv. gusarų pulko karininkas.

Jisai asmeniškai puola P. Grigaitį — už tai, kad "Naujienuose" buvo parodyti J. Smetonos prasišaukimai su faktais ir logika.

Tačiau ir tariamasai Šarūnas pripažįsta, kad Smetonai pasakė netiesą. Jisai sakosi savo akimis matęs tą "padugnių elemento eiseną" Kaune, 1926 m. gegužės 1 d., ir žinąs tikrai, kad ją išvaikė gusarų pulko eskadronas, vadovaujamas kap. Gudauskas, o ne "aviacijos karininkų būrys", atvažiuojęs sunkvežimiu iš Predos; aviacijos karininkai ten visai nepasirodė. Šarūnas sako

"Todėl man nuostabu, iš kur J. Smetona, rašydamas Dirvos Nr. 34, juos surado".

Be to, Šarūno pasakojimas pilnai patvirtina nuomonę, kuri buvo išreikšta "Naujienuose", būtent kad ta eiseną ar demonstraciją nesudarė jokio pavojaus valstybei, nes, jei demonstrantai kėlė netvarką, tai juos lengvai galėjo sutvarkyti policija. Kap. Gudauskas, esą, pasakojo jam, "kad dar nebuvo nė priežies prie demonstracijų, kad pamatęs, kaip jie sklaidosi ir bėga į šonus". Jų

buvo, tik "pusantro šimto" Gudauskas, girdi, juokėsi iš jų!

O Julius piešė tą eiseną, kaip baisų dalyką, pastatęsį pavojų Lietuvos Respublikai!

Bet, deja, nesilaiko tiesos ir pasislėpęs po slapyvardė egzistas.

Neteisingos datos

Jau kritikuodami J. Smetonos pasaką, mes nurodėme aiškius prieštaravimus jo chronologijai. Jisai rašė "Dirvoje", kad triukšmadarių, demonstravusių Kaune 1926 m. gegužės 1 d., nesudraudė karių partijų (atseit, val. liaudininkų ir socialdemokratų) valdžia. Tuo gi tarpu yra faktas, kad liaudininkų-socialdemokratų vyriausybės tada dar nebuvo.

Seimo rinkimai, kuriuos laimėjo šios partijos, įvyko tik gegužės 8 ir 9 d.d.; seimas, susirinko tik po trijų ar keturių savaičių, ir Dr. K. Grinius buvo išrinktas prezidentu tik birželio 7 d.

Gegužės valdžia dar buvo krikščionių demokratų, o ne kairiųjų partijų, rankose.

Tačiau, to nepaisydamas, J. Šarūnas rašo, kad 1926 m. gegužės 1 d. premjeru buvo M. Slezevičius, o prezidentu Dr. K. Grinius!

Jisai dar sako, kad "vidaus reikalų ministeris buvo davęs ir leidimą viešai demonstruoti". Bet, esą, "pasireiškusi chuliganizmui", prezidentas K. Grinius liepė kap. Gudauskui vykdyti Laisvės Alėją ir atstatyti tvarką.

Prezidentas Grinius davinėjo įsakymus daugiau kaip už mėnesio laiko prieš jo išrinkimą prezidentu!

Kita demonstracija

"Dirvos" bendradarbis pa-

sakoja ir apie universiteto studentų demonstraciją, kurią buvo minėjęs savo rašinyje J. Smetona. Jisai ją irgi matęs savo akimis.

Demonstraciją, sako jisai, išvaikė policijos vadas Pfeiferis, gavęs įsakymą iš vidaus reikalų ministerio. Jisai pasakoja, kaip studentai veržėsi į Karo Muziejaus sodeį; kaip raitoji policija stengėsi juos sulaukyti, ir kaip studentai giedodavo Lietuvos himną, kad matydavo, kad policijos arkliai gali juos išstumti. Pagaliau studentai nutarė eiti į universitetą — "gal ten raitoji policija nesujos"; ir ten nuėjo. Šarūnas sakosi niekad nesitikėjęs,

"kad studentai galėtų būti taip gaminiojami policijos, kurie nieko blogo nedarė ir negalėjo padaryti, o demonstracijoje jų pripažįstama žodžio laisvė".

Ir jisai stebisi, kodėl Grigaitis "neklusia už ką" policiją stengėsi tą studentų demonstraciją išvaikyti, — neklusia, žinodamas, kad prie Karo Muziejaus demonstravo ne "kapitalistų — darbininkų klasės išnaudotojų, sūnūs".

Neteisėtumo rėmimas

Vadinasi, Šarūnas mano, kad, jei būtų demonstravę "kapitalistų sūnūs", tai "Naujienu" redaktorius būtų galėjęs pritari policijai, kuri vainkė demonstrantus. Kur jisai girdėjo apie tokią "N." redaktoriaus pažiūrą?

"Naujienuose" niekad neskelbė tokios idėjos, kad policija privalo vienos klasės, žmonių atžvilgiu būti "gera", o kitos klasės atžvilgiu — "pikta". Tokį "klasinio teisėtumo" supratimą skelbia komunistai, bet ne "Naujienuose". "Naujienuose" jį griežtai atmėt! Įstatymai turi būti taikomi visiems lygiai.

Bet "klasinio teisėtumo" principui pritaria Juozas Šarūnas (arba asmuo, kuris po pseudoanimo slepiasi), kaip ir anksčiau už jį rašęs "Dirvoje" Julius Smetona.

Šarūnas klausia, kuo tie studentai demonstrantai nusikalstė? "Juk jie nieko blogo nedarė"? Bet čia pat jisai pasakoja, kad demonstracija buvo vyriausybės uždrausta, o studentai to nepaisė ir net grūmėsi su policija, kuri vykdė vidaus reikalų ministerio įsakymą. Ar tai reiškia, kad jie "nedarė nieko blogo"?

Bet pasakodamas apie 1-ios gegužės demonstraciją, kuri, kaip pats Šarūnas pripažįsta, buvo vyriausybės leista, jisai rašo:

"Kai dar balkone būdamas pamačiau nešamą raudoną

skudurą, sudrebėjo ir mano širdis... Gerą valdžią išslinkom! Greit mus ne tik spėsiudyti, bet ir užti pradeš chuliganai! Gaila, kad mano eskadronas ne budintis, aš įsakymu nelaukdamas tą chuliganų-komunistų gaują tuojuo sutvarkyčiau, o tada tegul vyriausybė su manim ką nori daro!"

Pasakymas visai aiškus. Gusarų pulko karininkas, tik pamatęs "raudoną skudurą", taip užsidedė, kad norėjo tuojuo šaukti savo eskadroną ir sutvarkyti "tą chuliganų gaują", nepaisydamas, kad vyriausybė būtų jį už tai nubaudusi.

Klasinis "teisengumas"

Kaip aukščiau esame nurodę, vyriausybė tada buvo krikščionių demokratų, o ne Griginaus ir Slezevičiaus. Bet Šarūnas ją smerkia už tai, kad ji leido demonstruoti "gaujai", nešančiai "raudoną skudurą".

Julius Smetonukas tuos demonstrantus apibūdino, kaip "padugnių elementą".

Ar ten buvo komunistai, nė vienas jų aiškaus įrodymo neturi. Komunistų partija tada buvo uždrausta, todėl, aišku, ji negalėjo gauti leidimo daryti "eiseną" Laisvės Alėjoje. Matyt, tai buvo šiaip paprastų žmonių minia; gal būt, darbininkų. Ir dėl to gusarų karininkas norėjo ją sauvaiškai "sutvarkyti", nepaisant to, kad demonstracija buvo leista, ir nepaisant tokio sauvaiavimo pasėkų.

Bet kada studentai — ponaičiai (nežiūrint, kad daugelis iš kaimo kilę) darė vyriausybės uždraustą demonstraciją, tai Šarūnas, kaip ir Smetonukas, nemato tame nieko blogo! Jie dargi elgėsi labai "patriotiškai", nes giedojo Tautos Himną! Ir jie, girdi, naudojosi demokratine žodžio laisve! (Ar ne "demokratinėms laisvėms" stengiasi paremti ir savo neteisėtą, ardančiąją veiklą?)

Vadinasi, kas ponaičiams ir armijos karininkams galima, tas paprastiesiems žmonėms — ne.

Tai "klasinio teisengumo" principas, kurį praktikuoja ir komunistai, tik apsuktas kitu galu!

Šitokia galvosena ir pagimdė fašistinį Smetonos režimą.

Dvasiai geriau, kūnui tas pats

Lenkiją lankąs specialis Bostono "Monitor" korespondentas J. C. Harsch rašo:

Metai atgal tauta pasipurtė prieš rusus ir komunistus. Viršūn išliko Stalino auka Gomulka. Kiek vilčių per tą metą lenkams išsipildė? Atsako nutariau paieškoti neseniai streiko supurtytoje Lodžėje.

Pabarškinau į šimtą metų atgal pastatytą darbininkams baraką, kur "apartmenta" darbo žmogui sudaro 12 per 15 pėdų kambarys, su užtiesalu kampe atskirta virtuvė. Čia anglis pečiukas. Kambaryje lovos ir stalas.

Tokių apartamentų gyventojai darbininkai tačiau sakė, įvykusi "dvasinė pažanga". Jau galima laisvai kalbėtis, slaptoji policija dingusi, ir dirbtuvės vedėjas ne toks žiaurus ir nebesisavina darbininkų uždarbių. Už prasiūgtą dieną nereikia velti tris atidirbti. Rusų jau nėra. Lenkiją valdo lenkai.

Bet medžiaginio pagėrėjimo nėra. Tiesa, uždarbiai pakelti nuo 900 iki 1200 zlotų, bet vienam žmogui per mėnesį pragyventi reikia 1,000 zlotų, o drabužių eilutė kainuoja 3,000.

Gomulka, man rodos, trūksta pasisventusių ir ištikimų bendradarbių, kurie eitų į liaudį ir jai draugiškai aiškintų, kodėl ekonominės sąlygos sunkiai gerėja. Jo partijos komunistai čia visai netinka. Todėl žmonių kantrybė gali vėl pasibaigti. Kasžin, ar Gomulka laiku suspės atsikratyti visų komunistų paliktų puvesių.

Detroit, Mich.

Kultūros klubo rudeninis susirinkimas ir įdomi paskaita

Sekmadienį, spalio mėn. 13 d., 4-tą val. p. p. Tarptautinio Instituto rūmuose (111 Kirby Av.) šaukiamas pirmas rudeninis Kultūros Klubo susirinkimas. Penktą val. Tėvas Tomas Žiūraitis kalbės įdomia tema: "Lietuviškų kultūros darnos principai".

Visiems įėjimas laisvas. Laukiama gausaus detroitiečių atsilankymo, ypač jaunuomenės ir studentų.

Šia proga verta priminti, kad Detroito Liet. Kultūros Klubas be kelių įdomių paskaitų šį rudenį rengia nuostabi koncertą, kuriam atlikti yra pakviestas garsus pianistas muz. Andrius Kuprevičius. Bet apie koncertą kalbėsime vėliau. Apie tai bus daug ir plačiau rašoma lietuviškoje ir angliškoje spaudoje. S.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PULKIN. A. BIRONTAS Stasio Raštikio "Kovose dėl Lietuvos"

5. Tikrumoje tikslas visų tų svetimtųjų buvo užimti aukščiausius kariuomenės postus, kad vėliau paralyžuoti tautinį veikimą ir kad patsai Hymanso projekto priėmimas praityti be jokio iš kariuomenės pusės pasipriešinimo.

Nors Raštikis ir linki, kad mes tokių vadų susilauktume daugiau, bet šandien esu tikras, kad to nebus, ir kad apie uniją su lenkais ateityje nebus kalbama. Reikia tiksliai pagalvoti, kas būtų su Lietuva atsikite, jei tada būtume ta nemelto Hymanso projekto priėmė. Būtu-me privaldė drauge su lenkais kariauti prieš vokiečius. Ir kas tada iš mūsų būtų belikę? Ypač tokiam vadui vadovaujant, kaip Raštikis! Būtu-me vokiškųjų nacių iškersti iki vieno, o vietoje Lietuvos būtų likusi tik šlapia vieta.

Ateities Lenkijos valdas yra negeresnis ir dabar. Jų sienos nenustatytos; jiems priskirtos sritys nuo amžių gyvenamos vokiečių, dėl kurių su vokiečiais kils karas ateityje. Ir negalima šandien numatyti, kokios nelaimės dar užgrius ant lenkų. Ypač reikia turėti galvoje jų gob-

šumą ir įsivaizdavimą esant didele "mocarstva", pretenduojančia Europoje vaidinti didžiausią vaidmenį. Šandien Lenkijos padėtis yra daug pavojingesnė, negu tada, kai lenkai teturėjo vieną tik Dancigo koridoriaus problemą. Prisiminkime tai, ką rašo buvęs Krašto Vps. ministeris pulk. K. Žukas apie karą vad. gener. Žukauską savo atsiminimuose Nepriklausomoje Lietuvoje ir tada gener. Žukausko asmuo kiekvienam pasidarys aiškus. "Nepriklausomoje" 32 nr. š.m. rugpjūčio 15 d. pulk. Žukas rašo:

"Iš ryto lapkričio 19 d. 1919 m. Ukmergėje atsirado gener. Žukauskas. Važiuoti auto jis turėjo per Panevėžį. Jis, žinoma, tuojuo davė įsakymą vyti sumušti priešą. Keliose vietose įvyko susirėmimai su lenkais, kurie niekur negalėjo atlaikyti mūsų puolimo. Jei turėtum bent vieną diviziją, buvo galima vyti priešą ir net patį Vilnių atimti, bet kad tos divizijos, deja, nebuvo. Esamos tenai dvi skystos divizijos buvo nukamuotos ir rimtesniems veiksmams netinkamos. Lapkričio 19, 20, 21, 1920 m. su dideliu pasisekimu vijome lenkus Vilniaus link, bet čia atsirado nelaimėtoji kontrolės komisija su prancūzų generolu Chardigny, kuris alijantų vardu pareikalavo sustabdyti ginklus. Klausimas, kodėl ta pati kontrolės

komisija nesirodė, kai Želigovskis puolė Vilnių ar net tuomet, kai jis aiškiai veržėsi Lietuvos gilumon. 20 ir 21 turėjom ilgą ir rimtą pasikalbėjimą su viceministeriu maj. Byla. Klausimą taip suformulavau: ar čia stebuklai ir vyr. leit. Balnio sumanymui mes išvengėme didelės katastrofos, kurios pasekmės būtų gal ir mūsų nepriklausomybės praradimas. Kas daryti su tokiu kariuomenės vadu, kuris akivaizdoje didelio pavojaus paliko savo kariuomenę ir pats išvažiavo niekam apie tai nepranešęs... medžioti pas grafą Pšezdzieckį".

Čia reikia pabrėžti, kad gener. Žukauskas atsirado tik po to, kai vyr. leit. Balnio dėka besiveržia lenkai buvo sulaukyti ir priversti skubiai trauktis.

"Atiduoti tokį kariuomenės vadą teisman ar padaryti iš jo didvyrį? Už leidimą kariuomenės nors ir be blogos valios (dar nėra žinios). — Mano pabr. A.B.) užtarnavo pasmerkimui, bet kiek iš to bus naudos? Šį klausimą svarstėme pagrindiniai. Teisindamas, majoras Byla nors ir pripažino neabejotiną gen. Žukausko kaltę, tačiau įrodinėjo, kad dabartiniu metu kelti skandalą mums nederu. Svarbiausias jo argumentas gener. Žukausko naudai buvo tas, kad palikti kariuomenę be autoriteto negalima, nes jau užtikta susikompromi-

tavo pulk. Ladyga, kito gi mes neturime. Galutinai nutarėme apie jo skandalingą medžioklę nutylėti, o širvintų Giedraičių laimėjimą pastatyti jam į nuopelnus. Rezultate kariuomenės vadas generolas Žukauskas už širvintų Giedraičių laimėjimą gavo Vyčio Kryžių I laipsnio, iš Amerikos lietuvių aukso kardą, o iš Amerikos Prekybos Bendrovės — naują Fordo automobilį. Vyr. leit. Balnas irgi gavo Vyčio Kryžių, bet tik 5 laipsnio".

Na, ar bereikia didesnio kurjozo? Už nusikaltimą, kurio pasekmės turėjo būti degradacija ir keletas metų kalėjimo su išmetimu iš kariuomenės, gavo aukščiausią dovaną — Vyčio Kryžių pirmojo laipsnio. Neabejotinai čia jį rėmė visi tie, kurie po keturių kartų iš kariuomenės pasitraukimo kvietė jį 5 kartą vėl užimti kariuomenės vado vietą. Tas majoro Bylos argumentas, kad neturime kito karininko, tinkamo kariuomenės vado vietai, yra per daug nerimtas. Išėina, jei neturime, tai galima skirti nusikaltėli, arba kokią svetimtautį, kuris užsima šnipinėjimu. Bet tai netiesa, kad nebuvo tinkamų karininkų. Tuomet turėjome nemažai senesnio amžiaus karininkų, tikrų lietuvių, kaip antai: gener. Liatukas, gener. Kubilius, generolas Nastopka ir daug kitų generolų ir pulkininkų laipsniuose.

Galima buvo ir tą patį pulkin. K. Žuką į tą vietą skirti, žinoma, su sąlyga, jei jis būtų nuo krašto aps. ministerio vietos atsiskęs. Yra gėda taip kalbėti, kaip tada kalbėjo majoras Byla, pats būdamas tik majoru, bet užimdamas krašto apsaugos viceministerio vietą. Tai yra savo tautos žeminimas ir jos niekinimas. Iš daugiau kaip tūkstančių karininkų nėra tinkamo kariuomenės vado vietai žmogaus! Na, ar bereikia didesnį kvailystę sugalvoti. Vokiečiai sako: jei gerasis Dievas kam nors duoda gerą tarnybą, tai duoda ir supratimą tą tarnybą tvarkyti. O kas svarbiausia, — niekas negali žaisti įstatymu arba savaip jį interpretuoti, o ypač juristas. Jei padarytas nusikaltimas, turi sekti bausmė. Jei buvo proteguojamas vien tik gen. Žukauskas, tad daroma tatau buvo kitais sumetimais. Už jo apdovanojimą Vyties Kryžiumi I laipsnį, reikia kaltinti tada buvusį respublikos prezidentą poną Stulginskį, krikščionių demokratų žmogų. Toks jo žygis demoralizavo daug karininkų, o svarbiausia — sumažino vertę to garbingo ordino, kuris duodamas tik tada, jei yra įrodyta, kad mūšyje padarė žygi surištą su pavoju jojo paties gyvybei.

(Rus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Naujienas

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Viena bėda ne bėda

Kai dvi žmonos susėda, tai vyrą suėda

Russel E. Fritz, 66 m. jauni-
kai, jau sėdėjęs kalėjime už
čekių falsifikavimą, kuriuo
jis jau vertėsi nuo 1911 m., pe-
reitą penktadienį vėl suimtas
dėl tos pačios "profesijos" tuo
momentu, kai jis Union stoty
susitiko su savo 6-šiu šunį stoti
naująja nuotaka, Miss Elva
Dean, 48 m. iš 2020 Pierce av.,

ką tik atvažiavusia iš Mont-
rose, Ia. Fritz apkaltintas dėl
padirbinėjimo netikrų čekių
\$185,000 sumai, kuriais jis ap-
mokėdavo savo vedybų ir
"medaus mėnesio" išlaidas. Jo
nuotaka apskundė jį dėl ne-
tikro \$217,000 čekio, išduoto
Miss Dean buto savininkui ir
dėl eilės netikrų čekių, kuriais
jis aprūpindavo savo nuota-
ką, tokių tarpe ir falsifikuotas
\$5,000 čekis, kurį jis savo nu-
takai įteikė, kaip vedybų do-
vaną.

Tuo pačiu metu teisėjas Ri-
chard B. Austin Superior rei-
šime svarstė tūlos Mrs. Cleora
Fritz perškyrų bylą, bet ji tei-
sma neatvykus jos vyriui ir tei-
sėjui pasiteiravus, kodėl neat-
vyko, paaiškėjo, kad jos vyras
jau sėdi kalėjime, kad tas ka-
lėjime sėdės vyras yra Mr. R.
Fritz, kad jis ir yra kaip tik
Mrs. Fritz vyras, ir dar kad
Mr. Fritz yra vedęs ir jo nau-
josios nuotakos mergaitinė
pavardė yra Miss Dean. Taigi,
prie bėdų dėl čekių falsifika-
vimo dabar prisidėjo bėda dėl
dviejų žmonių arba bigamijos.

Azijos sloga gali ateiti bangomis

Bepilnanti Azijos sloga ga-
li pasireikšti bangomis, kaip
jau praėjusio mėnesio, mano
sveikatos autoritetai ir patari-
ja, kad skiepai prieš tą slogą
yra labai efektingas dalykas.
"Paprastai pirmoji Azijos slo-
gos arba bet kurios slogos

bangos paliečia žmonių gyventojų
skaicių, kaip jau atsitiko
dabar su mokyklų mokiniais.
Bet po mėnesio ar vėliau gali
užteiti antra banga ir tokia bū-
ty sunkesnė, kadangi daugelis
ja sirgusių nebūty dar paka-
mamai sustiprėję. Todėl pata-
riama skiepytis. Be to, naujo-
ji sloga, vadinama Azijos, nėra
užtektinai išsirta ir ji gali
vėliau gauti sunkesnį pobūdį",
nurodo Dr. Piszczek, Chicago
medicinos dr-jos infliucijos
virusams studijuoti komiteto
narys. Bet Dr. Bundesen, Chi-
cago sveikatos tarybos prez-
identas, vėl suramina, sakydama:
"Mes dar neturime nė
pirmosios bangos, ir nėra žen-
klų, kad infliucijos epidemija
gresia Chicago. Tad kaip
mes galime kalbėti apie antrą
bangą?"

Sovietų "mėnulis" matomas Chicagoje?

Pirmas "išgirdo" rusų pa-
leisti satelitą, skrendantį aplink
žemės kamuolį po 5 my-
lias per sekundę, tūlas Jero-
me Tannnenbaum, elektroni-
kos inžinierius, 5240 Harper
ave. Jis sako, kad tarp 12:03
ir 12:15 val. ryto jo radijo
priimtuvas 20,005 megacyklių
bangomis pagavo vienodų pro-
tarių garsus ir kaip tik tokio
ilgumo bangomis transliuoja
tas satelitas.

Tuo tarpu 2 mėgėjų astro-
nomų stebėtojų grupės pasi-
ruošė su teleskopais ir žiūro-
nais, tikėdamiesi tą žemės pa-
lydovą pamatyti savo akimis.
Apskaičiuota, kad satelitas
perskrenda Chicago anksti ry-
tą tarp 4:51 ir 6:21 val., t. y.
nuo 2 iki pusės valandos prieš
saulėtekį.

Kitos JAV vietose nevienas
stebėtojas pareiškė jau sateli-
tą matę, greitai praskrendant,
lyg mažytę raudonojančią
žvaigždėlę.

TRUMPAI

—Ryšium su Čiurlionio Ga-
lerijos — pirmojo lietuvių me-
no muziejaus atidarymu (š.m.
spalio 20 d.) išvijoje, prašo-
ma pasveikintinus siųsti ra-
tu: L. A. M. Klubas, 5617 So.
Wood St., Chicago, Ill.

—Jonas Kaulynas, ūkininkas,
turis savo gražų tik Argus, In-
diana, džiaugiasi šiemet turėjęs
labai gerus metus ir negalįs nu-
siskusti. Jis prie progos atsiun-
tė Naujienų redakcijos štabui
keletą savo laukuose užaugintų
kornų (kukurūzų), kurių kiek-
viena varpa yra daugiau, kaip
pėdos ilgumo. Be to, jis sako,
kad šiemet ir jo kačių derlius
buves gana gausus, naujausiu
cenzu (suskaiciavimu) buvę 16
kačių. Klausia, ar nėra mie-
te norinčių keletą jų adaptuoti?
Be to, jis šią vasarą turėjęs la-
bai daug šieno, tik gaila esą, kad
arklai išėję iš mados, nebus
kam šieną sudoroti. P. Kaulynas
yra linksmo būdo, veiklus lietu-
vis, daug pasidarbavęs SLA ir
kitose lietuviškose organizaci-
jose. — Reporterio prierašas:
Chicago miestas turi per 900-
000 automobilių ir 7 arklus,
kurių vienas kasdien Halsted
gatve pravažiuoja. Tad P. Kau-
lyno šienas čia būtų "welcome"!

—William Grybas iš 2348 W.
45th st. turėjo operaciją ir jau
sveiksta, bet tebėra ligoninėje,
kur mano, kad teks dar apie mė-
nesį pabūti. Į ligoninę buvo nu-
vežtas tuojau po Darbo Dienos.
P. Grybas yra SLA 230 kuopos
narys ir JAV kariuomenės vete-
ranas, dalyvavęs I pasaulinia-
me kare. Jis pasigenda ir labai
mielai norėtų, kad draugai ir pa-
žįstami jį aplankytų ar para-
šytų. Jis guli Hines Veterans
Administration Hospital, ward
C2 South, room 219. Lankymo
valandos antradieniais, ketvir-
tadieniais, šeštadieniais ir
šeštadieniais nuo 2 iki 4 val.
popiet. Laiškams adresas: Hi-
nes Veterans Administration
Hospital, Hines, Illinois.

—Oak Forest Institution,
Cook apskritys komisyonieris
tarybos nutarimu, pakeičia savo
pavadinimą į Oak Forest Hospi-
tal. Ši institucija, nuo šiol ligo-
ninė, turi 1500 lovų sergantiems
chroniškais ligomis, 700 lovų
glaužomų ligonių sekcijoje ir
450 lovų džiova sekcijoje.

—Nauji ženklai bus neužilgo
pastatyti naujuose tarpvalsty-
biniuose vieškeluose (super-
highways), kurių yra 41,000
mylių. Tai bus 36 inčų lentos
su užrašais "Interstate Sys-
tem", lentos kraštai bus apves-
ti naktį aiškiai matomu balta
atšviečiančiu pakraščiu. Lentos
užpakalis bus iš viršaus raudon-
as, iš apačios mėlynas. Ameri-
kos motoristai kaip apsaikiuo-
jama, sumokės \$27.5 milijonus
taksų federaliniams keliams.

—Gamtos Istorijos Muziejų
šeštadienį, spalio 12 d. 2:30 val.
popiet, kanadietis paskaitininkas
Dick Bird rodyt filmą "Al-
berta" su dinosauro iškaseno-
mis, su Rocky kalnų, sniego vir-
šūnių, ledynų ežerų vaizdais, lo-
kiais, briedžiais ir kalnų ožiais.
Tą pat dieną iš ryto bus filmas
"Kristupo Kolumbo istorija".

—Mirė Mrs. Charles G. Da-
wes, 92 metų amžiaus, buvusio
Amerikos viceprezidento Char-
les Gates Dawes našlė, 225
Greenwood, Evanstone.

—Charles Mishkin, 81 metų
amžiaus, iš Aurora, jausdamas,
kad jo laikas artėja, parąšė me-
rui Paul Egan prašymą, kad jam
mirus jo palaiką būtų sudėgin-
ti, nes jis nenorįs sudaryti sa-
vo žmonai bereikalingų išlaidų
jį laidojant.

—Kanibalizmas Madison gat-
vėje. Policininkas John F. Ca-
sey apskundė Hill Billy klubo,
3251 W. Madison, savininką, rei-
kalaujamas \$30,000 atlyginimo
už tai, kad jam pereiną ketvirta-
dienio naktį koks tai martini pil-
stytojas Lowell Parish iš 5109
S. Ashland atkandęs piršto galą,
maždaug tokį, kaip wiener deš-
rėkės galą. Policininkas eidamas

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia
THE AMERICAN SHIP
BUILDING CO.
Immediately needs

- ★ ASSEMBLERS (steel)
- ★ CHIPPERS
- ★ BURNERS (machine)
- ★ LAYOUT MEN (steel)
- ★ MACHINISTS (marine experience)
- ★ RIVETERS
- ★ WELDERS

TOP RATE
\$2.51 per hour
Paid vacations and holidays
Hospitalization

Apply at
101st STREET & CALUMET RIVER
(East side of River)
Chicago, Ill.

WELDERS AND HELPERS

Gera alga. Pastovus darbas.
Apmokomos šventės ir atostogos.

SAMSON TANK & MFG. CORP.
1135 W. 36th Street
Cliffside 4-1245

Amerlit Supplies Co. reikalingas
gerai angliškai mokąs asmuo. Paga-
dautinas rusų ir lenkų kalbų žinoja-
mas. Geras atlyginimas. Dirbti 6 die-
nas nuo 11 iki 7 val. vakaro. 2221 W.
Cermak Rd., Chicago, Illinois.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

NAMŲ SAVININKAI!
PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI
NEMOKAMAI.

Turime laukiančiųjų sąrašą.
Greitai patarnavimui skambinti
PRospect 8-2234.

Varpas Real Estate
5916 So. Western Ave.

BRIDGEPORTE išnuomojamas gu-
liamas su baldais ar be baldų, pirmam
aukšte iš kiemo. Atskirai virtuvė. In-
formacija 2-me aukšte 3548 Emerald.

Išnuomojamas atskiras kambarys
trečiaame aukšte vienam asmeniui ar
ba vedusiu porai be vaikų. 4445 S.
Washtenaw, YArds 7-6384.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

PARDUODAMA TAVERNA
ir 4 kamb. butas, 2711 W. 59th St.
REpublic 7-3574

TAVERNA IR UŽKANDINE

Išskaitant pilnai įrengtą virtuvę.
2 aukštų namas, 4 kambariai užpa-
kultė iš kiemo. Atskirai virtuvė ir
antrame aukšte, galima išnuomoti ar
savininkui gyventi. Pastovi dirbtuvių
prekyba, daromas geras biznis. 6 die-
nas savaitėje, uždaroma vakarais.
Savininkas
4555 So. McDOWELL
(arti 47th ir Ashland)

AUTOMOBILES — TRUCKS

Automobiliai — Sunkvežimiai

VIKTOR KOZICOS
lietuviška gazolino stotis ir auto
taisymas.

CALL-ME-MOTORS Co.
5759 SO. WESTERN AVE. PR 8-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo
dažymo darbai ir keičiamos dalys.

pareigas išsivijęs Parishą į gat-
vę, kur ir vykęs tas kanibaliz-
mo aktas.

—Chicago Simfonijos Or-
kestro sezonas prasideda trimis
koncertais Orchestra Hall ant-
radienį, spalio 15 d. 3 val. popiet
koncertu jaunomenei, progra-
ma iš Vagnerio, Gillis, Betho-
veno, Šuberto ir Smetanos. Ke-
tvirtadienį, spalio 17 d. 8:15 val.
vak. ir penktadienį, spalio 18 d.
2 val. popiet, Fritz Reineriui di-
riguojant, programa iš Bacho,
Debussy ir Sibiliaus. Simfonija
No 5 ir Finlandija.

A. M. Voketaitis

dainuos TV programoje

Pirmadienį, spalio 7 d., 7:30
val. vakaro (Chicago laikas
—DST) Arthur Godfrey tele-
vizijos valandoj, CBS-TV tin-
kle dainuos nepaprastai greit
visame krašte garsejantis jau-
nas lietuvis dainininkas-bari-
tonas Arnoldas M. Voketaitis.
Visi, kurie turi televizijos
aparatus, pirmadienio vakarą
turėtų pasiklausyti, kaip šis
mūsų tautietis dainuos visiems
krašto gyventojams. (Sk.)

Atkreipkite dėmesį

Į Lietuvą ir kitus kraštus ga-
lite pasiųsti: LAIKRODZIUS,
AKORDEONUS, SIUVAMAS
mašinas, DEIMANTINIUS stik-
lui pianti PEILIUS, PLUNKS-
NAKOČIUS ir visą eilę kitokių
prekių. Reikalaukite katalogų.
J. Karvelis, 3322 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Tel. YA 7-0677.
P. S. PASKUTINIS NAUJIE-
NOS: VALGIŲ GAMINIMO kny-
ga, RAŠTIKIO Atsiminimai II
d. (Sk.).

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zemė — Pardavimui

VIRSUJ — 5 KAMB. butas, apacioj
patalpa bižnui, prie Leavitt ir
22-ros. Sildymas alyva karštu vande-
niu. 2 karų mūr. garažas. \$11,000. A.
Katilius.

SAVININKAS TURI GREITAI pa-
duoti. Beveik naujas, gražus mūro
namas su garažu. Gazo sildymas. Daug
priedų. Arti mūsų ofiso. Įmokėti apie
\$6,000. Volodkevičius.

KAINA NUMAZINTA iki \$26,000.
Stiprus ir didelis, 3x6 mūras, Bri-
ghton Park. Aut. sildymas alyva. Ru-
sys. Dvigubas garažas. A. Sirtus.

TUOJ GALIMA UŽIMTI Marquette
Pk. 6 metų 3 miegamųjų ranch stili-
aus namų su rūsiu. Priimtinas pasiū-
lymas nebus atmestas. A. Reklaitis.

TAVERNA ir 4 kamb. butas Gage
Parke, netoli Kedzie. 2 karų garažas.
\$23,000. A. Katilius.

PRIE NAUJŲJŲ TEVU MARJONU
Naujų 1½ aukšto mūr. 6 kamb. bun-
galov. 10 metų. Moderniška virtuvė
ir vonia, dvi išvietės, aut. gazo šiluma.
Alum. durys, langai ir tinklukai.
Dvigubas garažas. \$21,700. A. Sirtus.

ALAUŠIŠKIOJIMO BIZNIS ge-
riausioj Chicago vietoj. Gauna 17 rū-
šių alaus iš užsienio ir iš geriausių
vietinių Co. Pats biznis, du sunkvei-
miai ir stako nemažiau kaip už \$1,500.
Viršas \$10,000. A. Reklaitis.

BEVEIK NAUJAS, geras mūr. na-
mas: 4 kamb., apacioj ir 2 viršų. Viso
4 miegamieji. Arti 72nd ir Kedzie.
\$18,900. Volodkevičius.

JUDRIOJ BIZNIO GATVĖJE Mar-
quette Pk. rajone Liquor store—ta-
verna su visais įrengimais ir baldais
parduodama už \$7,000. A. Reklaitis.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET
Visi telefonai: WALbrook 5-6015

MARQUETTE PARKE 1½ aukšto
13 apartamentų mūrinis. Kampinis
sklypas. \$11,044 mėn. pajamų. Sau-
sas rūsys. Lengvi įmokėjimai 5%.

2 butų medinis, 2 po 5. 2 auto nau-
jas mūrinis garažas. Sklypas 75x125.
1 blokas nuo Marquette Park. \$20,000
arba geriausias pasiūlymas.

GAGE PARKE
2 AUKSTŲ gražus mūrinis, 5 ir 6 k.,
centralinis sildymas, garažas. Parduo-
dama sumažinta kaina.

4 butų mūrinis. Centralinis alyva sil-
dymas, alumininiai langai. 3 mašini-
mūrinis garažas. \$5,280 metinių pa-
jamų. Parduodamas dėl savininko li-
gos. Įmokėti \$10,000.

3 butų medinis (3, 4 ir 5 kamb.).
Centralinis sildymas alyva, vienas bu-
tas naujai įrengtas, modernios vonios.
Nauji elektros laidai. Daug priedų.
Kaina \$18,000.

BRIGHTON PARKE
5 originalių butų 2 aukštų mūrinis
namas, 4 po 4 ir 1-3. Du centralinio
sildymo vienetai, nauji elektros įren-
gimai, naujas 2 automobilio garažas,
platus sklypas. Žemi mokesčiai. \$35-
000 arba rimtas pasiūlymas.

KITUR
2 butų po 4 kamb. mūrinis, prie
54th St. ir Damen Ave. Sildymas gazu,
pastogė, rūsys, alumininiai langai ir
kt. Kaina \$17,500.

KUTRA — NORKUS
REAL ESTATE — INSURANCE
NOTARY PUBLIC
2405 West 51st Street
WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

MARQUETTE PARKE — savin-
kas apleidžia miestą, nori skubiai pa-
duoti 5½ kamb. mūrinį namą (3 mie-
gamieji) su moderniška įrengtu rū-
siu. Sildymas gazu. Už geriausią pa-
siūlymą.

MARQUETTE MANOR — 2 aukštų
mūrinis, naujai atremontuotas, 2 po
6 kamb., kabininės virtuvės, sildymas
alyva radiatoriais, garažas. Už labai
prieinamą kainą.

GAGE PARKE 5 kamb. mūr. bun-
galov (Galimybė padaryti 3 miega-
mųjų. Plytelių virtuvė ir vonia. 33
pėdų lotas. Gazo šiluma. Garažas —
\$18,500.

KITUR—2 aukštų med., 2 po 6 ir 3
kmb. Katedžiū ant 50 loto su \$135
mėn. pajamų ir savininkui palai. Aliu-
mininiai langai ir garažas. Pilna kai-
na \$16,000.

5 KAMB. mūrinis. T. H. su moder-
niškai įrengtu rūsiu, 12 metų senuo-
mo. Alyvos sildymas. Plytelių virtuvė
ir vonia. \$13,500.

PASITEIRAUKITE mūsų namų sa-
rašą ir įsitikinkite pirminių gerumų

VARPAS, Real Estate
INSURANCE, NOTARY PUBLIC
5916 SO. WESTERN AVE.
PRospect 8-2234 arba HEmlock 4-7085

APARTMENTINIAI
Kampinis 12 butų, \$57,000. Įmokėti
\$17,000. 20 butų ir 3 kėntuvės. \$110,000 — įmokėti \$30,000.

BRIGHTON PARKE arti mokyklos
mūrinis 2 po 6 kamb., rūsys, sildymas,
pastogė, platus sklypas, nupiginta iki
\$26,000.

GAGE PARKE švarus 4 butų kam-
pinis mūrinis. Pajamų \$4,800. Priima-
mas geras pasiūlymas.

VENTA
4077 Archer Ave. LAfayette 3-3881

Bet koki nekilnojama turta greitai
parduosi ir teisingai pirksti tikrai per
mūsų įstaigą. Parūpiname paskola, iš-
rašome visokeriopą apdraudą. Veikia
Notariatas.

NORVILA
2600 West 59th St. PRospect 8-5454

BRIDGEPORTE savininkas parduoda
mūrinį namą. Biznis ir 3 butai, 12
automobilių garažas. Viskas sildoma
gazu. Taip pat 2 butų po 4 kamb.,
rūsiai medinis. Įtaisytos maudybės ir
sildymas pečiai. Metinės pajamos
\$5,886. Telefonuoti YArds 7-0497.

SAVININKAS parduoda 4 butų naują
medinį namą South Elgin ant Fox
River kranto; lotas 200x50. Kaina
\$12,000. Paskambinti YArds 7-0497.

5 KAMBARIAI, sildymas gazu. 2 auto-
mobilių garažas. 100x300 pėdų lotas.
Vištinėja. Kaina \$11,000. 7233 West
71st St. Pusė bloko ir vak. nuo Harlem.

MŪRINIS 2 butų, 1x5 kamb. su 3 mie-
gamais, 1x4 kamb. su 2 miegamais; ka-
binetinė virtuvė, gazuini pečių sildy-
mas. Arti 27th ir Ridgeway Ave.
CRawford 7-3700

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zemė — Pardavimui

TIK \$19,000. Mūr. 5 kamb. bunga-
lojus (octagon). Naujas mūro garažas,
naujas sildymas, pulkūs karpetai,
alum. langai ir kt. Netoli 67th ir
Campbell. Volodkevičius.

GRAŽIAI IRENGTAS su elegantiš-
ku rūsiu ir iškilmingais naujais bal-
dais bei kt. vertingais namų apyvo-
kos daiktais 5 kamb. mūr. namas Mar-
quette Pk. \$22,500. A. Sirtus.

4 BUTAI PO 6 KAMB. ir dar 3
kamb. namas užpakalyje, arti Halsted
—69tos. Dvigubas garažas. \$24,000
arba priimtinas pasiūlymas. A. Reklaitis.

CERPIU STOGAS dengia gražų, di-
delį mūr. 6 kamb. degtinį plytų na-
mą ant plataus sklypo. Savininkas fi-
nansuoja, jeigu įmokėsite \$10,000.
Daug priedų. Marquette Pk. už 2 blo-
kų. Volodkevičius.

NEPRALEISKIT PROGOS! Arti mo-
kyklos Marquette Pk. 6 kamb. mūr.
bungalov su dar 1 kamb. porčiuje.
Dvigubas garažas. Tik \$18,900. Linas.

ANT 37½ PĖDŲ SKLYPO mūr. 9
metų 6 kamb. rezidencija, du bloki
nuo Marquette parko. Sildymas gazu.
2 karų garažas. \$19,500. A. Katilius.

GERAS MŪRO BUNGALOV. 5 k.
ir dar kambarius rūsyje. Sildymas aly-
va. Garažas. Arti liet. mokyklos Mar-
quette Pk. \$15,900. Volodkevičius.

SKUBEKITI! Už \$13,500 puikiai pri-
žiūrėtas med. namas arti Marquette
Pk. Nauja gazo šiluma. 2 karų garažas.
A. Linas.

2 butų mūrinis pajamų namas. Karšto
vandens sildymas. Tik \$26,000.

GRAŽIOJE LIETUVIŲ apylinkėje 2
miegam. namas. Reta proga išsigyti mo-
kant mažiau, negu \$10,000. Underys.

BRIGHTON PARKE — Stai pirkiny-
s. 4 vienetų mūras, karšto vandens sil-
dymas. Garažai. Ekstra sklypas kitam
namui, o kaina tik \$31,500. A. Vaina.

ARTI 71st ir WASHINGTON 2 puik-
ių butų mūrinis namas. Pirkite šian-
dien už \$25,300. B. Underys.

MAŽU ĮMOKĖJIMU pirkite šią sa-
vaite gražų ir modernų 3 butų mūrinį
namą, 1-5 ir 2 po 4 ir didžiulę patalpą
ketvirtam butui įrengti. Nepreleiskite
progos.

ARTI MARQUETTE PARKO baigia-
mas statyti 2 aukštų pajamų namas.
Dar yra laiko pasirinkti vidaus įren-
gimus. \$37,000.

MARQUETTE PARKE, pusantro
bloko nuo Maria High School nebrang-
iai parduodamas jaukus 6 kambarių
mūrinis bungalov. J. Stokus.

PIRKITE ir parduokite savo nekil-
nojamą turta per mūsų įstaigą. Nau-
dokitės mūsų teisingu patarnavimu.

E. KURŠIUS

REAL ESTATE SALES
REpublic 7-9400

BRIGHTON PARKE: — savin-
kas, 5 ir 6 kamb., sildymas
dujų pečiais, 50 pėdų sklypas, mažas
įmokėjimas. Kaina tik \$12,500.

Mūr. 4 butai: 3 po 3 ir 6 kamb.
Centr. alyva sildymas, 275 doli. paga-
mų ir mūr. ir sav. 6 kamb. vietas. Ge-
rai prižiūrėtas namas.

Mūr. 2 po 6, centr. šild. vienam bu-
tui, 30 pėdų sklypas. Netoli nuo mo-
kyklų. Kaina \$24,500.

GAGE PARKE:
Mūr. namas su krautuve ir 4 kamb.
butu; automatinis sildymas, modernus
butas, platus sklypas. Zema kaina.

SV. KRYŽIAUS PARAPLOJE
Med. 6 butai po 5 kamb. su vonio-
mis ir vandens sildytuvais. \$240 paj.
į mėnesį. Namas gerai aptaisytas.
Kaina \$18,500.

ŠIMAITIS REALTY

2737 WEST 43rd STREET
CLiffside 4-2390

8 KAMB. namas, 3 miegamieji dideli
seimai. Yra kiek baldų. Reikia su-
tvarkyti palikimą. \$12,000 arba ge-
riausias pasiūlymas. 3606 So. Califor-
nia. Šalia taip pat parduodama biznio
nuosavybė. Savininkas.

SAVININKAS nebrangiai parduoda 80
akru farmą Michigan valstybėje, 150
mylių nuo Chicago. 6 kambarių na-
mas, didelis klonaus. Žemė lygi, per
farmą teka upelis. 1